KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2015/494

(2014. gada 9. jūlijs)

par pasākumiem SA.32715 (2012/C) (ex 2012/NN) (ex 2011/CP), ko īstenojusi Slovēnija attiecībā uz *Adria Airways d.d.*

(izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 4543)

(Autentisks ir tikai teksts slovēņu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā lēmumu, ar kuru Komisija nolēma ierosināt procedūru, kas noteikta 108. panta 2. punktā Līgumā par Eiropas Savienības darbību, attiecībā uz atbalstu SA.32715 (2012/C) (ex 2012/NN) (ex 2011/CP) ([1]),

aicinājusi ieinteresētās personas iesniegt savas piezīmes saskaņā ar minētajiem noteikumiem un ņemot vērā to iesniegtās piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Ar *SANI* 2011. gada 11. marta paziņojumu Nr. 5628, kas reģistrēts tajā pašā dienā, Slovēnija paziņoja Komisijai par glābšanas atbalstu uzņēmumam *Adria Airways d.d.* (turpmāk "*Adria*" vai "uzņēmums"), izmantojot valsts garantiju un aizdevumu ar atvieglotiem nosacījumiem EUR 6,2 miljonu apmērā.

(2) Slovēnijas iestādes iesniedza papildu informāciju 2011. gada 31. marta un 2011. gada 12. aprīļa vēstulēs. Komisija pieprasīja papildu informāciju 2011. gada 29. aprīļa vēstulē, uz kuru Slovēnijas iestādes neatbildēja. Tikšanās ar Slovēnijas iestādēm un to padomdevējiem notika 2011. gada 13. jūlijā, kad Komisijai tika paskaidrots, ka glābšanas atbalsts, par kuru tika paziņots, nebūs pietiekams, ņemot vērā uzņēmuma nelabvēlīgo finansiālo stāvokli, un ka Slovēnija plāno iepludināt uzņēmumā *Adria* naudas līdzekļus EUR 50 miljonu apmērā. Slovēnija atsauca savu paziņojumu par glābšanas atbalstu 2011. gada 1. augustā.

(3) Pamatojoties uz informāciju, ka Slovēnija 2011. gada 30. septembrī tomēr ir veikusi minēto naudas līdzekļu iepludināšanu uzņēmumā *Adria*, Komisija nolēma turpināt iepriekšējo izmeklēšanu *ex officio* un lūdza sniegt sīkāku informāciju 2011. gada 12. septembra, 2011. gada 28. novembra un 2012. gada 17. aprīļa vēstulēs, uz kurām Slovēnijas iestādes atbildēja 2011. gada 11. oktobra, 2011. gada 27. decembra, 2012. gada 13. janvāra un 2012. gada 18. maija vēstulēs. Papildus tam Slovēnija iestādes ar elektroniskā pasta starpniecību 2012. gada 7. novembrī iesniedza uzņēmuma *Adria* juridisko pārstāvju sagatavotu paskaidrojuma rakstu.

(4) Saskaņā ar Slovēnijas iestāžu lūgumu 2012. gada 12. jūlijā tika rīkota sanāksme, kurā piedalījās pārstāvji no *Adria* un valstij piederošās pārvaldītājsabiedrības *PDP* ([2]), kas ir viens no *Adria* akcionāriem. Šajā sanāksmē Slovēnijas iestādes un pārstāvji no *Adria* un *PDP* sniedza skaidrojumus un pamatojumu par pārbaudāmajiem pasākumiem.

(5) Komisija 2012. gada 20. novembra vēstulē informēja Slovēniju par to, ka tā ir pieņēmusi lēmumu uzsākt Līguma par Eiropas Savienības darbību ("LESD") 108. panta 2. punktā noteikto procedūru attiecībā uz atbalstu (turpmāk "lēmums par procedūras uzsākšanu"). Slovēnija 2013. gada 21. janvāra vēstulē iesniedza piezīmes saistībā ar lēmumu par procedūras uzsākšanu. Komisija pieprasīja papildu informāciju no Slovēnijas 2013. gada 5. marta vēstulē, uz kuru Slovēnija atbildēja 2013. gada 19. aprīlī. Slovēnija sniedza papildu informāciju 2013. gada 16. septembrī. Komisija pieprasīja papildu informāciju no Slovēnijas 2013. gada 6. novembra vēstulē, uz kuru Slovēnija atbildēja 2013. gada 4. decembrī un 2014. gada 6. un 17. janvārī. Tikšanās ar Slovēnijas iestādēm un to juridiskajiem pārstāvjiem notika 2013. gada 25. martā un 5. decembrī un 2014. gada 8. janvārī.

([1]) Valsts atbalsts – Slovēnija – Valsts atbalsts SA.32715 (2012/C) (ex 2012/NN) – Iespējamais atbalsts *Adria Airways* – Uzaicinājums iesniegt piezīmes saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktu (OV C 69, 8.3.2013., 53. lpp.).

([2]) *PDP* ir pārvaldītājsabiedrība, kas dibināta 2009. gada maijā. Tā pilnībā pieder trim 100 % valstij piederošiem nodibinājumiem – *Kapitalska družba d.d.* (turpmāk "*KAD*"), *Slovenska Odskodninska družba d.d.* (turpmāk "*SOD*") un *Družba za svetovanje in upravljanje d.o.o.* (turpmāk "*DSU*").

(6) Komisijas lēmums par procedūras uzsākšanu tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ([3]) 2013. gada 8. martā. Komisija aicināja ieinteresētās puses izteikt savas piezīmes par minētajiem pasākumiem.

(7) Komisija saņēma apsvērumus no vienas ieinteresētās puses, proti, *Ryanair*, 2013. gada 8. aprīlī. Tā nosūtīja tās Slovēnijai, kurai tika dota iespēja atbildēt; Slovēnijas piezīmes tika saņemtas 2013. gada 13. maija vēstulē.

2. **SLOVĒNIJAS GAISA TRANSPORTA TIRGUS**

(8) *Adria* ir Slovēnijas nacionālais gaisa pārvadātājs un Ļubļanas lidostas galvenā aviokompānija. Tā 2011. gadā pārvadāja 73,4 % no pasažieriem, kas lidoja no Ļubļanas lidostas, un kopš tā laika šis skaitlis ir sarucis līdz 71,3 % 2012. gadā un 69,8 % 2013. gadā ([4]).

(9) Kaut arī Slovēnijā ir ierobežota zemo cenu pārvadātāju klātbūtne (*easyJet* darbojas tikai vienā maršrutā no Ļubļanas, bet *Wizz Air* – divos), tie 2013. gadā pārvadāja 12,6 % no sabiedriskā transporta pasažieriem ([5]). Pašlaik ir vēl pieci citi konkurenti, kas lido no Ļubļanas uz saviem galvenajiem mezgliem, proti, *Air France*, *Finnair*, *Turkish Airlines*, *Montenegro Airlines* un *Air Serbia*.

3. **ATBALSTA SAŅĒMĒJS**

(10) *Adria* ir liels uzņēmums ar aptuveni 450 darbiniekiem. Tā apgrozījums 2013. gadā bija EUR 142,3 miljoni un zaudējumi – EUR 3 miljoni (saskaņā ar aplēsi). Tam ir 11 gaisa kuģu flote, ko galvenokārt veido reģionālas reaktīvās lidmašīnas. Pašlaik uzņēmuma *Adria* īpašnieki *inter alia* ir Slovēnijas Republika (69,9 %), uzņēmums *Bank Assets Management Company* (*BAMC*) (kuram tika nodoti daži *Nova Ljubljanska Banka d.d.* ([6]) (turpmāk "*NLB*") aktīvi) (19,6 %), *ABANKA d.d.* (4,7 %) un *PDP* (2,1 %).

(11) Kopš 2008. gada *Adria* finansiālais stāvoklis ir pastāvīgi pasliktinājies, samazinoties pārdošanas apjomam, uzņēmuma peļņai pirms nodokļiem (*EBT*), kā arī pašu kapitālam kļūstot negatīvam. Papildu informācija par *Adria* finansiālo stāvokli laikā no 2007. līdz 2011. gadam sniegta 7.1. iedaļā.

(12) Slovēnija kopā ar *PDP*, *NLB*, *Abanka Vipa d.d.*, *Hypo Alpe-Adria Bank d.d.* un *Unicredit Bank of Slovenia d.d.* 2012. gada 1. augustā uzsāka uzņēmuma *Adria* privatizācijas procesu, izsolot 74,87 % uzņēmuma akciju. Minētajā dienā Slovēnijas Republikas Pamatlīdzekļu pārvaldības aģentūra (*AUKN*) publicēja publisku uzaicinājumu ieguldītājiem iesniegt nesaistošu pieteikumu konkursā par uzņēmuma vairākuma akciju paketes iegādi ([7]). Tomēr, šķiet, ka pārdošanas process tika pārtraukts un *Adria* privatizācijas process vēlāk tiks uzsākts no jauna.

4. **PASĀKUMU UN PĀRSTRUKTURĒŠANAS PLĀNA APRAKSTS**

4.1. **1. pasākums – kapitāla palielināšana 2007. gadā**

(13) Kopš 2006. gada 31. decembra uzņēmumam *Adria* bija šāda akcionāru struktūra:

1. tabula

***Adria* akcionāru struktūra pirms kapitāla palielināšanas 2007. gadā**

Nosaukums	%
KAD	55,0
SOD	20,0

([3]) Salīdzināt ar 1. zemsvītras piezīmi.
([4]) *Aerodrom Ljubljana d.d.* gada pārskats par 2013. gadu ir pieejams vietnē http://www.lju-airport.si/pripone/1966/Letno%20porocilo%20AL%202013%20ang.pdf.
([5]) *Ibid.*
([6]) Skatīt http://www.dutb.eu/en/about-us. No 2010. gada 31. decembra Slovēnijai (tieši vai pastarpināti) piederēja 48,8 % *NLB*. Tomēr pēc *NLB* rekapitalizācijas uzņēmuma glābšanai, ko Komisija apstiprināja 2011. gada 7. marta lēmumā (SA.32261), Slovēnijas īpašumā (tieši vai netieši) nonāca aptuveni 55,7 % no *NLB* kapitāla.
([7]) Skatīt http://www.sdh.si/sl-si/Novica/294.

Nosaukums	%
NFD 1 delniški investicijski sklad d.d. (1)	9,7
NFD Holding d.d. (2)	7,2
Infond d.o.o. (3)	4,9
Citi (tostarp individuālie akcionāri)	3,2

(1) *NFD 1 delniški investicijski sklad d.d.* uzņēmuma *NFD Holding* meitasuzņēmums, kas 48,5 % apmērā pieder šim uzņēmumam (skatīt turpmāko zemsvītras piezīmi). Pārējie īpašnieki, šķiet, ir galvenokārt privāti uzņēmumi – skatīt gada pārskatus (tikai slovēņu valodā) vietnē http://www.nfd.si/dokumenti?lang=en.

(2) *NFD Holding d.d.* ir publiska akciju sabiedrība, kuras galvenais darbības veids ir finanšu ieguldījumu pārvaldība. Pēc visa spriežot, tas ir privāts uzņēmums – skatīt gada pārskatus (tikai slovēņu valodā) vietnē http://www.nfdholding.si/dokumenti.php.

(3) *Infond d.o.o.* ir Slovēnijas ieguldījumu fondu pārvaldības uzņēmums. Tajā 72 % pieder *Nova KBM* – bankai, kura attiecīgajā laikā 42,3 % apmērā piederēja Slovēnijai, 4,8 % apmērā – uzņēmumam *KAD* un 4,8 % apmērā – *SOD*. Skatīt http://www.nkbm.si/financial-reports-and-documents.

(14) *Adria* akcionāru sanāksmē 2007. gada 19. februārī tika pieņemts lēmums palielināt uzņēmuma kapitālu par EUR 10,9 miljoniem. Valstij piederošais nodibinājums *KAD* parakstījās uz aptuveni 99,6 % no palielinājuma, turpretim uz pārējo palielinājuma daļu parakstījās individuālie akcionāri. Līdz 2007. gada 5. aprīlim parakstīšanās bija notikusi uz visām akcijām.

(15) Par akciju samaksātā cena bija EUR 27. Novērtēšanas ziņojumā, kas sagatavots […] (*), akciju cena bija noteikta EUR […] par akciju 2006. gada septembrī.

(16) Pēc kapitāla palielināšanas 2007. gadā kapitāldaļu sadalījums uzņēmumā *Adria* bija šāds:

2. tabula

Adria akcionāru struktūra pēc kapitāla palielināšanas 2007. gadā

Nosaukums	%
KAD	77,3
SOD (1)	10,0
NLB (2)	8,5
Infond d.o.o.	2,4
Citi (tostarp individuālie akcionāri)	1,8

(1) Slovēnijas valstij piederošais nodibinājums.

(2) Pamatojoties uz pieejamo informāciju, šķiet, ka kādā brīdī pirms 2007. gada kapitāla palielināšanas *NLB* kļuva par *NFD 1 delniški investicijski sklad d.d.* un *NFD Holding d.d.* kapitāldaļu īpašnieku.

4.2. **2. pasākums – kapitāla palielināšana 2009. gadā**

(17) *Adria* valde 2009. gada 13. janvārī pieņēma lēmumu palielināt uzņēmuma *Adria* kapitālu, emitējot jaunas akcijas. Tādā veidā *Adria* kapitāls tika palielināts par EUR 2,36 miljoniem. *KAD* parakstījās uz aptuveni 99,5 % no palielinājuma, turpretim uz pārējo palielinājuma daļu parakstījās individuālie akcionāri. Līdz 2009. gada 20. jūlijam parakstīšanās bija notikusi uz visām akcijām.

(18) Par akciju samaksātā cena bija EUR 22. Novērtēšanas ziņojumā, kas sagatavots […], akciju cena bija noteikta EUR […] par akciju 2008. gada septembrī.

(*) Komercnoslēpums.

(19) Pēc kapitāla palielināšanas 2009. gadā kapitāldaļu sadalījums uzņēmumā *Adria* bija šāds:

3. tabula

***Adria* akcionāru struktūra pēc kapitāla palielināšanas 2009. gadā**

Nosaukums	%
KAD	78,6
SOD	8,8
NLB	7,5
Infond d.o.o.	2,2
Citi (tostarp individuālie akcionāri)	2,9

4.3. **3. pasākums – kapitāla palielināšana 2010. gadā**

(20) *Adria* akcionāru sanāksmē 2010. gada 2. septembrī tika pieņemts lēmums palielināt uzņēmuma kapitālu par EUR 2,5 miljoniem. Pārvaldītājsabiedrība *PDP* (*KAD* un *SOD* tiesību pārņēmēja) parakstījās uz aptuveni 80 % no palielinājuma. Divas privātas tūrisma aģentūras – *Kompas d.d.* un *Palma d.o.o.* – parakstījās uz atlikušajiem 20 % (10 % katrai). Līdz 2010. gada 1. oktobrim parakstīšanās bija notikusi uz visām akcijām.

(21) Par akciju samaksātā cena bija EUR 12. Novērtēšanas ziņojumā, kas sagatavots […], akciju cena bija noteikta EUR […] par akciju 2009. gada jūnijā.

(22) Pēc kapitāla palielināšanas 2010. gadā kapitāldaļu sadalījums uzņēmumā *Adria* bija šāds:

4. tabula

***Adria* akcionāru struktūra pēc kapitāla palielināšanas 2010. gadā**

Nosaukums	%
PDP	86,0
NLB	6,1
Kompas d.d.	1,9
Palma d.o.o.	1,9
Infond d.o.o.	1,7
Citi (tostarp individuālie akcionāri)	2,4

4.4. **4. pasākums – kapitāla palielināšana 2011. gadā**

(23) *Adria* akcionāru sanāksmē 2011. gada 21. septembrī tika pieņemts lēmums palielināt uzņēmuma kapitālu par EUR 69,7 miljoniem. Slovēnijas Republika parakstījās uz naudas ieguldījumu EUR 49,5 miljonu apmērā, un *PDP* parakstījās uz EUR 0,5 miljonus lielu ieguldījumu – arī naudā. Pārējais (t. i., EUR 19,7 miljoni) kapitāla palielinājums tika nodrošināts, vairākām bankām pārvēršot savu parādu akciju kapitālā, proti, a) *NLB* šādi konvertēja EUR 13,83 miljonus; b) *Abanka Vipa d.d.* – EUR 3,35 miljonus; c) *Unicredit Bank of Slovenia d.d.* – EUR 1,24 miljonus; un d) *Hypo Alpe-Adria Bank d.d.* – EUR 1,28 miljonus. Kapitāla palielināšana notika 2011. gada 30. septembrī.

(24) Cena, par kuru vienojās, bija EUR 1 par akciju – minimālā summa, ko pieļauj Slovēnijas tiesību akti. Vērtēšanas ziņojuma nebija.

(25) Pēc kapitāla palielināšanas 2011. gadā kapitāldaļu sadalījums uzņēmumā *Adria* bija šāds:

5. tabula

Adria akcionāru struktūra pēc kapitāla palielināšanas 2011. gadā

Nosaukums	%
Slovēnijas Republika	69,9
NLB	19,6
Hypo Alpe-Adria Bank d.d.	1,8
Abanka Vipa d.d.	4,7
Unicredit Bank of Slovenia d.d.	1,8
PDP	2,1
Citi (tostarp individuālie akcionāri)	0,1

2011. gada septembra pārstrukturēšanas plāns

(26) Kā norādīja Slovēnijas iestādes, valsts, *PDP* un bankas izlēma piedalīties 2011. gada kapitāla palielināšanā, pamatojoties uz 2011. gada septembra plānu, kura nosaukums bija "Finanšu un uzņēmējdarbības pārstrukturēšanas programma" ("pārstrukturēšanas plāns"). Plānā bija vajadzīgie pasākumi uzņēmuma *Adria* finanšu un uzņēmējdarbības pārstrukturēšanai, kas ļautu uzņēmumam atjaunot dzīvotspēju. Plāns bija nepārprotami sagatavots ar mērķi paziņot par pārstrukturēšanai paredzētu atbalstu, jo tajā ir minēti tādi jēdzieni kā "pašu ieguldījums" un "konkurences kropļošana", ko parasti nemin uzņēmējdarbības plānā.

(27) Saskaņā ar sākotnēji iesniegto pārstrukturēšanas plānu *Adria* atgūtu dzīvotspēju 2013. gadā (pamata un optimistiskais scenārijs) vai 2014. gadā (pesimistiskais scenārijs). Saskaņā ar sākotnēji iesniegto pārstrukturēšanas plānu uzņēmuma *Adria* grūtību cēloņi bija a) […].

(28) Sākotnēji iesniegtajā pārstrukturēšanas plānā bija noteikti vairāki pasākumi uzņēmuma *Adria* pārstrukturēšanai un tā dzīvotspējas atjaunošanai: a) […].

(29) Turklāt saskaņā ar sākotnēji iesniegto pārstrukturēšanas plānu 2011. gada kapitāla palielinājums par EUR 69,7 miljoniem segtu *Adria* negatīvo pašu kapitālu EUR […] apmērā, saistību atmaksu EUR […] apmērā (EUR […] par laikā nesamaksātajām summām piegādātājiem un EUR […] banku aizdevumu pirmstermiņa atmaksai) un pārstrukturēšanas pasākumu finansēšanai EUR […] apmērā.

(30) Savukārt pārstrukturēšanas kopējās izmaksas būtu EUR […], ko daļēji sedza EUR 50 miljonu lielais Slovēnijas valsts un *PDP* skaidras naudas iepludinājums. Uzņēmuma *Adria* ieguldījums pārstrukturēšanas izmaksu segšanai ("pašu ieguldījums") būtu EUR […], ko dotu banku aizdevumu pārvēršana akciju kapitālā (EUR 19,7 miljoni), […]. Visbeidzot, sākotnēji iesniegtajā pārstrukturēšanas plānā kā kompensācijas pasākumi tika apsvērta *AAT* pārdošana un regulāro maršrutu atcelšana.

(31) Ņemot vērā šaubas, ko lēmumā par procedūras uzsākšanu pauda Komisija, Slovēnija iesniedza vairākus pārstrukturēšanas plāna atjauninājumus. Konkrēti, pārstrukturēšanas plāns pašlaik paredz, ka pārstrukturēšana ilgs līdz 2015. gadam, un iekļauj vairākus pārstrukturēšanas papildu pasākumus, lai nodrošinātu ilgtspējīgāku dzīvotspēju. Pārstrukturēšanas papildu pasākumi un to finansiālā ietekme 2014.–2015. gadā ir šāda: a) […].

4.5. **5. pasākums – _Adria Airways Tehnika d.d._ iegāde 2010.–2011. gadā**

(32) *AAT*, uzņēmumam *Adria* 100 % apmērā piederošs meitasuzņēmums, tika dibināts 2010. gadā. Līdz tam tas darbojās kā uzņēmuma *Adria* tehniskās apkopes daļa ar nosaukumu *SVL*. *AAT* darbojas gaisa kuģu tehniskās apkopes nozarē, apkalpojot gan uzņēmumu *Adria*, gan citus uzņēmumus.

(33) Laikā no 2010. gada novembra līdz 2011. gada martam *PDP* un *Aerodrom Ljubljana* (Ļubļanas lidostas pārvaldnieks, kura akciju vairākums pieder valstij) iegādājās attiecīgi 52,3 % un 47,7 % *AAT* kapitāldaļu no uzņēmuma *Adria* divos posmos. Pirmajā posmā *PDP* iegādājās 18,24 % lielu *AAT* kapitāldaļu 2 676 346 priekšrocību akciju veidā bez balsstiesībām, samaksājot EUR 1 par akciju. Tajā pašā laikā *Aerodrom Ljubljana* ieguva 31,16 % lielu *AAT* kapitāldaļu (4 570 881 akcijas), pārvēršot parādu priekšrocību akcijās bez balsstiesībām par summu aptuveni EUR 4,6 miljoni. Otrajā posmā 2011. gada sākumā *Adria* savas atlikušās *AAT* akcijas pārdeva šādā veidā: *PDP* iegādājās 5 000 000 parasto akciju, maksājot EUR 1 par akciju, un palielināja savu daļu uzņēmumā līdz 52,33 %, turpretim *Aerodrom Ljubljana* palielināja savu daļu uzņēmumā *AAT* līdz 47,67 %, pārvēršot akcijās EUR 2,2 miljonus, ko *Adria* tam bija parādā.

(34) Tādējādi kopējā samaksātā cena bija EUR 14,7 miljoni, t. i., EUR 1 par akciju. Vērtēšanas ziņojumā, kas tika sagatavots 2010. gada aprīlī, *AAT* kā uzņēmuma *Adria* tehniskās apkopes daļas vērtība 2009. gada decembrī bija noteikta robežās no EUR 14,4 miljoniem līdz EUR 14,9 miljoniem.

5. LĒMUMS PAR PROCEDŪRAS UZSĀKŠANU

(35) Komisija 2012. gada 20. novembrī pieņēma lēmumu par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu. Lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisijas sākotnējais viedoklis bija tāds, ka noteikto pasākumu piemērošanas laikā vai vismaz kopš 2008. gada uzņēmumu *Adria* varēja uzskatīt par tādu, kas nonācis grūtībās. Komisija arī pauda šaubas par pieciem novērtējamiem pasākumiem un nonāca pie provizoriska secinājuma, ka tie visi paredz valsts atbalstu.

(36) Attiecībā uz 1. un 2. pasākumu Komisija lēmumā par procedūras uzsākšanu pauda viedokli, ka Slovēnijas valstij bija nepārprotama un tieša ietekme uz *KAD*, un provizoriski secināja, ka *KAD*, piedaloties kapitāla 2007. un 2009. gada palielināšanā, izmantoja valsts resursus un par to ir atbildīga Slovēnija. Kaut arī cena, ko *KAD* faktiski samaksāja par akcijām, bija zemāka par divos vērtēšanas ziņojumos noteikto vērtību, Komisija pauda šaubas par ziņojumiem, ņemot vērā ilgo laiku, kas bija pagājis no akciju vērtēšanas līdz kapitāla iepludināšanai. Paturot prātā to, ka *KAD* tajā laikā bija uzņēmuma *Adria* vairākuma akcionārs, Komisija uzskatīja, ka kapitāla 2007. un 2009. gada palielināšanas mērķis bija finansēt iepriekš veiktu *KAD* ieguldījumu uzņēmumā, kuru varētu uzskatīt par nonākušu grūtībās.

(37) Izvērtējot 3. pasākumu, Komisija ievēroja, ka uzņēmums *PDP* ir uzņēmumu *KAD* un *SOD* tiesību pārņēmējs, par kuru darbību saskaņā ar Komisijas sākotnējo secinājumu bija atbildīga valsts. Turklāt Komisija kā faktoru, kas liecina par valsts atbildību, uzsvēra to, ka uzņēmums *PDP* 100 % apmērā pastarpināti (ar *KAD*, *SOD* un *DSU* (100 % valstij piederoša aktīvu pārvaldības uzņēmuma) starpniecību) pieder Slovēnijas valstij, un atsaucās uz atsevišķiem netiešiem pierādījumiem par atbildību *Stardust Marine* tiesu prakses nozīmē ([8]). Līdzīgi kā 1. un 2. pasākumā, kaut arī cena, ko *PDP* faktiski samaksāja par akcijām, bija zemāka par vērtēšanas ziņojumā noteikto vērtību, Komisija pauda šaubas par ziņojumu, ņemot vērā ievērojamo 15 mēnešus ilgo laiku, kas bija pagājis no akciju vērtēšanas līdz kapitāla iepludināšanai. Komisija arī provizoriski secināja, ka divu privātu tūrisma aģentūru (*Kompas d.d.* un *Palma d.o.o.*) dalība 2010. gadā veiktajā kapitāla iepludināšanā līdztekus *PDP* pati par sevi nav pietiekama Komisijas šaubu kliedēšanai par iespējamu priekšrocību radīšanu uzņēmumam *Adria* ([9]).

(38) Attiecībā uz 4. pasākumu Komisija atzīmēja, ka Slovēnijas veiktais ieguldījums nepārprotami paredzēja valsts līdzekļu izmantošanu, un atkārtoja savu sākotnējo secinājumu, ka par *PDP* darbībām ir atbildīga valsts. Komisija arī pauda šaubas attiecībā uz *NLB* dalību 4. pasākumā, par kuru varētu būt atbildīga valsts, ņemot vērā to, ka a) attiecīgajā laikā valstij piederēja *NLB* kontrolpakete, b) valstij bija balsu vairākums valdē un bankas uzraudzības padomē un c) valsts iestādēm varēja būt ietekme uz valsts kontrolētas bankas rīcību.

(39) Izvērtējot, vai 4. pasākums paredzēja nepamatotas selektīvas priekšrocības uzņēmumam *Adria*, Komisija lēmumā par procedūras uzsākšanu atzīmēja, ka banku piekrišana parāda pārvēršanai akcijās tikai ar nosacījumu, ka valsts veic skaidras naudas līdzekļu iepludināšanu uzņēmumā *Adria*, un jo īpaši valsts un *PDP* ieguldījumu atšķirīgā būtība salīdzinājumā ar banku ieguldījumiem (skaidra nauda pret parāda pārvēršanu), bija pietiekamas, lai radītu pamatotas šaubas par to, vai 2011. gadā veiktais kapitāla palielinājums bija līdzvērtīgs (*pari passu*). Komisija arī atzīmēja, ka pretēji iepriekšējiem kapitāla palielināšanas gadījumiem 2011. gadā kapitāls tika palielināts bez vērtēšanas ziņojuma.

([8]) Lieta C-482/99 Francija/Komisija (*Stardust Marine*), *Recueil* 2002, I-4397. lpp.
([9]) Skatīt lietas T-358/94 *Compagnie nationale Air France* pret Komisiju, *Recueil* 1996, II-2109. lpp., 148. un 149. punkts un T-296/97 *Alitalia – Linee aeree italiane SpA* pret Komisiju, *Recueil* 2000, II-3871. lpp., 81. punkts.

(40) Attiecībā uz Slovēnijas iestāžu apgalvojumu par to, ka tās izlēma par labu dalībai 4. pasākumā, pamatojoties uz 2011. gada septembra pārstrukturēšanas plānu, Komisija atzīmēja, ka pārstrukturēšanas plāns principā nebija pietiekams, lai nodrošinātu atbilstību privāta ieguldītāja kritērijiem, jo dažas no pārstrukturēšanas plāna prognozēm, pēc visa spriežot, bija pamatotas uz nekonkrētiem vai neskaidriem pieņēmumiem. Turklāt Komisija uzsvēra, ka privāts ieguldītājs būtu apsvēris risku, ka iepriekš veiktie kapitāla palielināšanas gadījumi varētu būt nelikumīgs valsts atbalsts, un būtu izvērtējis risku, ko Komisijas iespējamais rīkojums par līdzekļu atgūšanu varētu radīt ieguldījumu ienesīgumam. Visbeidzot, Komisija atzīmēja, ka bankas varēja būt izlēmušas par savu dalību kapitāla iepludināšanā tā iemesla dēļ, ka Slovēnija izrādīja interesi par uzņēmumu *Adria* jau ilgi pirms dienas, kad tika lemts par kapitāla palielināšanu 2011. gadā.

(41) Attiecībā uz 5. pasākumu Komisija atkārtoti izteica savu sākotnējo viedokli, ka par *PDP* darbībām ir atbildīga valsts un tajās ir ietverti valsts līdzekļi. Attiecībā uz *Aerodrom Ljubljana* Komisija nonāca pie tāda paša sākotnējā secinājuma, ņemot vērā, ka šā uzņēmuma kontrolpakete piederēja valstij jau tajā laikā, kad notika *AAT* iegāde. Komisija arī uzskatīja par maz ticamu to, ka valsts iestādes nav iesaistītas *Aerodrom Ljubljana* – Ļubļanas lidostas pārvaldnieka – svarīgu lēmumu pieņemšanā, jo minētajai lidostai kā galvenajiem starptautisko lidojumu "vārtiem" ir stratēģiska nozīme.

(42) Tā kā *AAT* akciju iegādes pirmais posms notika tūlīt pēc kapitāla palielināšanas 2010. gadā, Komisija uzskatīja, ka abus pasākumus nevajadzētu vērtēt atsevišķi vienu no otra, bet gan kā daļu no lielākas operācijas, kuras mērķis bija atbalsta sniegšana uzņēmumam *Adria*. Analizējot ziņojumu, kurā bija noteikta *ATT* akciju vērtība, Komisija atzīmēja, ka uzņēmums *ATT* tajā tika vērtēts kā uzņēmuma *Adria* tehniskās apkopes struktūrvienība (tajā laikā *SVL*) un, novērtējot *AAT* vērtību, bija ņemtas vērā no šā fakta izrietošās sinerģijas. Taču Komisija uzskatīja, ka ziņojumā *SLV*/*AAT* būtu jāvērtē kā atsevišķa saimnieciska vienība, neņemot vērā sinerģijas grupas ietvaros, jo *AAT* 2010. gadā tika izdalīts no *Adria* un pārdots kā atsevišķa vienība. Turklāt Komisija arī pauda bažas par ievērojamo laiku, kas bija pagājis no vērtēšanas līdz *AAT* akciju pārdošanai.

(43) Komisija arī izteica šaubas par piecu novērtējamo pasākumu **saderību ar iekšējo tirgu**, jo īpaši tāpēc, ka Slovēnijas iestādes nesniedza nekādu iespējamu pamatojumu, kas varētu apliecināt šādu saderību

(44) Ņemot vērā aplūkojamo pasākumu būtību un to, ka uzņēmumu *Adria* pasākumu apstiprināšanas laikā varēja uzskatīt par grūtībās nonākušu uzņēmumu, Komisija atzīmēja, ka pasākumu saderību varētu izvērtēt tikai atbilstīgi LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam un jo īpaši atbilstīgi Kopienas pamatnostādnēm par valsts atbalsta sniegšanu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ([10]) ("Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes"). Komisija vispirms atzīmēja, ka, pēc visa spriežot, nav izpildīti glābšanai paredzētā atbalsta nosacījumi, kas noteikti Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 3.1. iedaļā. Attiecībā uz pārstrukturēšanai paredzēto atbalstu, kas definēts Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 3.2. iedaļā, Komisija uzsvēra, ka attiecīgie pasākumi tika apstiprināti, pirms par tiem bija paziņots Komisijai un bez ticama pārstrukturēšanas plāna, kas nodrošinātu Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēs paredzēto nosacījumu izpildi, – šis apstāklis pats par sevi būtu pietiekams, lai vērtētu pasākumus kā nesaderīgus ar iekšējo tirgu ([11]).

(45) Komisija arī pauda šaubas par pārstrukturēšanas plānu, jo tas nešķita pietiekami stabils uzņēmuma *Adria* ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanai tāpēc, ka dažas no prognozēm tajā bija balstītas uz skaitļos neizteiktiem, nekonkrētiem vai neskaidriem pieņēmumiem. Komisijai arī šķita apšaubāms tas, ka pārstrukturēšanas plānā paredzētos kompensācijas pasākumus varētu uzskatīt par atbilstošiem un/vai pietiekamiem, ņemot vērā, ka tie vajadzīgi *Adria* dzīvotspējas atjaunošanai. Uzņēmums *AAT* tika pārdots vairākus mēnešus pirms pārstrukturēšanas plāna apstiprināšanas, 2010. gada beigās un 2011. gada sākumā, proti, laikā, kad uzņēmumam *Adria* bija ļoti vajadzīgs finansējums. Arī regulāro maršrutu atcelšana, šķiet, nebija pieņemama kā kompensācijas pasākums, ņemot vērā pārstrukturēšanas plānā pausto atzinumu, ka lielākā daļa no šiem maršrutiem (27 no 31) rada zaudējumus un to slēgšana jebkurā gadījumā būtu vajadzīga, lai nodrošinātu uzņēmuma dzīvotspēju. Komisija arī apšaubīja, vai ir pilnībā atzīstams ierosinātais uzņēmuma *Adria* pašu ieguldījums EUR […] apmērā, jo īpaši tāpēc, ka nav skaidrs, vai summas no *AAT* pārdošanas un banku parāda pārvēršanas akciju kapitālā var uzskatīt par pašu ieguldījumu. Ņemot vērā to, ka pasākumu apstiprināšanas laikā uzņēmums *Adria*, pēc visa spriežot, bija nonācis grūtībās un ka grūtībās esošie uzņēmumi var saņemt tikai glābšanas un/vai pārstrukturēšanas atbalstu, Komisija pauda šaubas arī par to, vai ticis ievērots atbalsta vienreizīguma princips ("vienreiz un pēdējoreiz"), it īpaši attiecībā uz kapitāla palielināšanu 2011. gadā.

([10]) OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.

([11]) Skatīt šajā nozīmē EBTA Tiesas spriedumu apvienotajās lietās E-10/11 un E-11/11 *Hurtigruten ASA*, Norvēģija pret EBTA Uzraudzības iestādi, spriedums vēl nav publicēts, 228. un 234.–240. punkts.

6. PIEZĪMES ATTIECĪBĀ UZ LĒMUMU PAR PROCEDŪRAS UZSĀKŠANU

6.1. Slovēnijas izteiktās piezīmes

(46) Piezīmēs par Komisijas lēmumu uzsākt procedūru Slovēnija apgalvo, ka 1., 2. un 3. pasākums neietvēra valsts atbalstu, jo valsti nevar uzskatīt par atbildīgu par *KAD* un *PDP* pieņemtajiem lēmumiem. Slovēnija jo īpaši atzīmēja, ka 100 % akciju piederība valstij nav pietiekams pamats secinājumam, ka par pasākumiem ir atbildīga valsts. Slovēnija turklāt atzīmē, ka vērtēšanas ziņojumi, kuros bija noteikta akciju cena, bija atbilstīgi un tāpēc tirgus ekonomikas ieguldītāja princips ("TEIP") bija ievērots, nepieļaujot priekšrocības uzņēmumam *Adria*. Jo īpaši attiecībā uz 3. pasākumu Slovēnija apgalvo, ka divu privātu tūrisma aģentūru parakstīšanās vienādās daļās uz 20 % akciju līdztekus *PDP* ir nozīmīgs fakts un parāda, ka tirgū nebija šaubu par uzņēmuma *Adria* dzīvotspēju, kas tādējādi izslēdz valsts atbalstu.

(47) Attiecībā uz 5. pasākumu Slovēnija atkārto, ka *PDP* veiktajās darbībās nevar vainot valsti. Attiecībā uz uzņēmuma *Aerodrom Ljubljana* darbībām Slovēnija uzskata, ka noteiktu personu nonākšana uzraudzības padomē pēc valsts, *KAD* un *SOD* priekšlikuma nerada pamatu secinājumam par valsts ietekmi uz uzņēmuma lēmumu iegādāties *AAT*. Slovēnija turklāt uzskata, ka 2010. gada aprīļa vērtēšanas ziņojumu, kurā *AAT*, kam bija *Adria* tehniskās apkopes daļas statuss, vērtība bija noteikta diapazonā no EUR 14,4 miljoniem līdz EUR 14,9 miljoniem, nevar uzskatīt par novecojušu, un nekas neliecina par to, ka vērtēšanas ziņojumā būtu ņemtas vērā sinerģijas ar *Adria*. Turklāt Slovēnija apgalvo, ka gan *PDP*, gan *Aerodrom Ljubljana* valdes sanāksmju protokoli pierāda, ka lēmums par *AAT* iegādi tika pieņemts, pamatojoties uz saimnieciski racionāliem apsvērumiem. Šo iemeslu dēļ valsts atbalsts attiecībā uz 5. pasākumu ir izslēdzams.

(48) Slovēnija arī apstrīd to, ka uzņēmums *Adria* būtu bijis kvalificējams kā grūtībās nonācis uzņēmums, un uzskata, ka tas būtu uzskatāms par grūtībās nonākušu uzņēmumu tikai no 2011. gada janvāra, t. i., 4. pasākuma laikā.

(49) Attiecībā uz 4. pasākumu Slovēnija nepieļauj valsts atbalsta esību, apgalvojot, ka valsti nevar uzskatīt par atbildīgu parāda pārvēršanā par akciju kapitālu, ko veikusi banka *NLB*. Turklāt Slovēnija uzskata, ka akcijās pārvērstie nenomaksātie aizdevumi bija pilnībā nodrošināti ar ieķīlātiem gaisa kuģiem un ēkām un, pārvēršot tos akciju kapitālā, bankas uzņēmās jaunus uzņēmējdarbības riskus. Šajā ziņā parāda pārvēršana akciju kapitālā būtu līdzvērtīga skaidras naudas līdzekļu iepludināšanai. Slovēnija arī atzīmē, ka bankas un valsts ietekmēja viena uz otru, lai pieņemtu lēmumu par ieguldījumu, kura pamatā – saskaņā ar Slovēnijas viedokli – bija uzticams pārstrukturēšanas plāns, un secina, ka lēmumi par ieguldījumiem tika pieņemti līdztekus, tādējādi izslēdzot to, ka uzņēmums *Adria* saņemtu kādas nepamatotas priekšrocības.

(50) Tā kā Slovēnija uzskata, ka 1., 2., 3. un 5. pasākums nav saistīts ar valsts līdzekļu izmantošanu, tā neizvirzīja nekādu pamatojumu par šo pasākumu saderību. Tomēr tā izvirzīja pamatojumu 4. pasākuma saderībai gadījumam, ja Komisija secinātu, ka tas ir valsts atbalsts. Tā kā saskaņā ar Slovēnijas viedokli uzņēmums *Adria* nonāca grūtībās tikai 2011. gada janvārī (skatīt 48. apsvērumu), 4. pasākums uzskatāms par saderīgu atbalstu pārstrukturēšanas vajadzībām saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 3.2. iedaļu, pamatojoties uz iesniegto pārstrukturēšanas plānu.

(51) Attiecībā uz **dzīvotspējas atjaunošanu** Slovēnija uzskata, ka pārstrukturēšanas plāns nodrošina uzņēmuma *Adria* dzīvotspēju ilgtermiņā, un uzsver, ka atbilstīgi Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm pārstrukturēšanas plānā ir iekļauts tirgus pētījums un analizēti cēloņi, kuru dēļ uzņēmums nonāca grūtībās, un tajā ir paredzēts atteikties no darbībām, kuras pēc pārstrukturēšanas vēl aizvien radītu sistemātiskus zaudējumus. Kā norādīts 31. apsvērumā, Slovēnija iesniedza vairākus pārstrukturēšanas plāna atjauninājumus, kuros patlaban ir paredzēts, ka pārstrukturēšana ilgs līdz 2015. gadam, un kuros ir iekļauti vairāki pārstrukturēšanas papildu pasākumi, lai nodrošinātu ilgtspējīgāku dzīvotspēju. Slovēnija arī uzsver, ka atjauninātais pārstrukturēšanas plāns nodrošina uzņēmuma dzīvotspēju ilgtermiņā 2015. gada beigās pat sliktākā scenārija gadījumā ar […] % kapitāla atdevi 2014. gadā un […] % 2015. gadā, kas pārsniedz līmeni, ko Komisija apstiprinājusi lēmumā par *Air Malta* ([12]).

(52) Slovēnija uzskata, ka jaudas samazināšana (atceļot regulāros pakalpojumus) par […] % un […] % ziemas un vasaras sezonā, laika nišu atbrīvošana konkrētās lidostās, tostarp koordinētās (noslogotās) lidostās, un *AAT* pārdošana ir atbilstīgi un samērīgi **kompensācijas pasākumi**. Slovēnija arī apgalvo, ka atceltie maršruti faktiski

([12]) Komisijas 2012. gada 27. jūnija Lēmums 2012/661/ES par valsts atbalstu Nr. SA.33015 (2012/C), ko Malta plāno īstenot *Air Malta plc.* labā (OV L 301, 30.10.2012., 29. lpp.).

bija ienesīgi, pamatojoties uz tā saukto "bruto peļņas normu" (pozitīvu C1 segumu), kam Komisija ir piekritusi *Air Malta* un *Czech Airlines* ([13]) lietās.

(53) Attiecībā uz atbalsta ierobežošanu līdz minimālajam apmēram (**pašu ieguldījums**) saskaņā ar iepriekš sniegto skaidrojumu Slovēnija apgalvo, ka *AAT* pārdošanas darījums ir noticis bez atbalsta un tāpēc ieņēmumi no tā par summu EUR 14,7 miljoni jāuzskata par pašu ieguldījumu. Slovēnija arī uzskata, ka parāda pārvēršana akciju kapitālā, ko veikušas bankas, uzskatāma par pašu ieguldījumu visas summas, t. i., EUR 19,7 miljonu, apmērā. Slovēnija ir arī iesniegusi par attiecīgajiem aizdevumiem ieķīlāto gaisa kuģu vērtības kopā ar attiecīgo *AVAC* ziņojumu ([14]), kurā ir parādīta gaisa kuģu vērtība. Pieskaitot vairākus pārdotos aktīvus […], pašu ieguldījuma summa pārsniegtu [50–54] %, pamatojoties uz atjaunināto pārstrukturēšanas plānu.

(54) Visbeidzot, princips "**vienreiz un pēdējoreiz**", kā uzskata Slovēnija, ir ievērots, jo 1., 2., 3. un 5. pasākums, kas tika veikts pirms 4. pasākuma, neietvēra valsts atbalstu uzņēmumam *Adria*.

6.2. **Ieinteresēto pušu izteiktās piezīmes**

(55) Formālās izmeklēšanas procedūras gaitā Komisija saņēma piezīmes tikai no *Ryanair*, kas piekrīt Komisijas sākotnējiem secinājumiem, ka novērtējamie pasākumi ietvēra atbalstu un nebija saderīgi ar iekšējo tirgu.

(56) Tomēr *Ryanair* apgalvoja, ka Komisijas novērtējums par tirgus ekonomikas ieguldītāja principa ievērošanu lēmumā par procedūras uzsākšanu nav pilnīgs, jo Komisijai būtu vajadzējis apsvērt, vai privāts ieguldītājs nebūtu izvēlējies jau pašā sākumā likvidēt uzņēmumu *Adria* tā vietā, lai nodrošinātu tam papildu kapitālu ([15]). *Ryanair* apgalvo, ka Komisijai lēmumā par procedūras uzsākšanu vajadzēja izvērtēt, vai valstij būtu rentablāk likvidēt uzņēmumu *Adria* nekā nodrošināt to ar papildu līdzekļiem. Kaut arī *Ryanair* uzskatīja, ka tā rīcībā nav pietiekamas informācijas, lai komentētu pārstrukturēšanas plānu, tas atzina, ka šaubās par to, vai *Adria* varētu atgūt rentabilitāti.

(57) *Ryanair* arī norādīja, ka jebkurš atbalsts uzņēmumam *Adria* kaitētu *Ryanair* tirgus stāvoklim, jo tas grauj *Ryanair* centienus attīstīt savu tirgu un rada *Ryanair* ienākumu zaudējumus.

6.3. **Slovēnijas komentāri par ieinteresēto trešo pušu piezīmēm**

(58) Slovēnija savos komentāros sīki analizēja *Ryanair* izvirzītos argumentus. Konkrēti, Slovēnija atzīmēja, ka kapitāla iepludināšanā uzņēmuma *Adria* labā piedalījās ne tikai valsts, bet arī privātie ieguldītāji, kā arī vienības, par kuru darbībām saskaņā ar Slovēnijas viedokli valsti nevar uzskatīt par atbildīgu. Turklāt Slovēnija uzskata, ka *Ryanair* nepareizi interpretējis tiesu praksi, apgalvodams, ka valstij būtu bijusi jādod priekšroka bankrotam, nevis uzņēmuma *Adria* pārstrukturēšanai un dzīvotspējas nodrošināšanai ilgtermiņā. Saskaņā ar Slovēnijas viedokli *Ryanair* izvirzītais kontroljautājums ir nekorekts, jo to var piemērot tikai *Adria* kreditoriem, bet ne ieguldītājiem – tā kā Slovēnija nebija kreditējusi uzņēmumu, tā nevarēja prasīt tā likvidāciju.

(59) Slovēnija atzīmēja, ka Komisija jau ir izskatījusi pieņēmumu par uzņēmuma *Adria* pārstrukturēšanas plānu, un uzsvēra, ka nav pamata *Ryanair* šaubām par to, vai *Adria* varēs atjaunot dzīvotspēju. Visbeidzot, Slovēnija norādīja, ka apgalvojumi par kaitējumu *Ryanair* tirgus stāvoklim nav pamatoti.

7. **PASĀKUMU VĒRTĒJUMS**

(60) Šajā lēmumā kā sākotnējais jautājums tiek skatīts tas, vai *Adria* ir grūtībās nonācis uzņēmums Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu izpratnē (7.1. iedaļa). Pēc tam dokumentā analizēts, vai pārbaudāmie pasākumi ietver valsts atbalstu uzņēmumam *Adria* LESD 107. panta 1. punkta izpratnē (7.2. iedaļa) un vai šāds atbalsts, ja tas tika sniegts, ir likumīgs (7.4. iedaļa) un saderīgs ar iekšējo tirgu (7.5. iedaļa).

([13]) Komisijas 2012. gada 19. septembra Lēmums 2013/151/ES par valsts atbalstu SA.30908 (11/C) (ex N 176/10), ko Čehija īstenojusi *České aerolinie, a.s.* labā (*ČSA – Czech Airlines* – Pārstrukturēšanas plāns) (OV L 92, 3.4.2013., 16. lpp.).

([14]) *AVAC* ziņojums ir gaisa kuģu vērtības analīzes uzņēmuma (*Aircraft Value Analysis Company*) periodiski izdots ziņojums, kurā noteiktas visu zīmolu un modeļu gaisa kuģu vērtības.

([15]) *Ryanair* atsaucās uz lietu C-405/11 P, *Buczek Automotive*, kurā spriedums vēl nav publicēts, 55.–57. punkts.

7.1. **Uzņēmuma *Adria* grūtības**

(61) Kopš 2008. gada *Adria* finansiālais stāvoklis ir pastāvīgi pasliktinājies, samazinoties pārdošanas apjomam, uzņēmuma peļņai pirms nodokļiem (*EBT*), kā arī pašu kapitālam kļūstot negatīvam. Saskaņā ar Slovēnijas iestāžu sniegto informāciju uzņēmuma *Adria* galvenie finanšu rādītāji laikā no 2007. līdz 2011. gadam bija šādi:

6. tabula

Uzņēmuma *Adria* galvenie finanšu dati no 2007. gada līdz 2011. gada jūnijam (miljonos EUR)

	2007	2008	2009	2010	2011. gada jūnijs
Apgrozījums	179,2	205,4	161,4	148,7	71,1
Neto peļņa	0,4	– 3,2	– 14,0	– 63,1	– 2,2
EBT + DA	0,4 (*)	10,9	1,6	– 50,9	1,8
Statūtkapitāls	6,8	6,8	7,7	9,4	9,4
Pašu kapitāls	41,8	32,5	29,3	– 35,4	– 35,9
Saistību/pašu kapitāla attiecība	2,8	3,7	4,0	– 3,9	– 3,6
Naudas plūsma no pamatdarbības	16,9	18,5	6,1	1,7	– 21,6 (**)

(*) *EBT.*
(**) *2011. gada decembra dati.*

(62) *Adria* 2011. finanšu gadu noslēdza ar EUR 12 miljonu zaudējumiem ([16]), bet 2012. gadā zaudējumi bija EUR 10,8 miljoni ([17]). Pēc visa spriežot, 2013. gadā *Adria* samazināja zaudējumus līdz EUR 3,1 miljonam ([18]).

(63) Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 10. punkta a) apakšpunktā ir noteikts, ka uzņēmums ir nonācis grūtībās, "ja ir zudusi vairāk nekā puse to statūtkapitāla un vairāk nekā ceturtdaļa no šā kapitāla ir zaudēta iepriekšējos 12 mēnešos". Šis noteikums atspoguļo pieņēmumu, ka uzņēmums, kam ir lieli statūtkapitāla zaudējumi, nespēs zaudējumus apturēt, kuri īsā vai vidējā termiņā gandrīz noteikti novedīs to līdz nespējai turpināt darbību (kā teikts Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 9. punktā).

(64) Kā norādīts lēmumā par procedūras uzsākšanu, laikā no 2007. gada līdz 2011. gada jūnijam statūtkapitāls netika zaudēts, bet faktiski palielinājās. Tomēr Komisija atzīmē, ka uzņēmuma pašu kapitāls 2010. un 2011. gadā kļuva negatīvs. Tajā pašā laikā uzņēmums neveica atbilstošus pasākumus, lai novērstu pašu kapitāla samazināšanos. Agrāk izskatītajās lietās ([19]) Komisija secināja, ka uzņēmuma negatīva pašu kapitāla gadījumā *a priori* pieņem atbilstību Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 10. punkta a) apakšpunkta kritērijiem, un tas būtu attiecināms uz uzņēmumu *Adria* vismaz no 2010. gada. Vispārējā tiesa nesen pieņemtā spriedumā ([20]) arī secināja, ka uzņēmums ar negatīvu pašu kapitālu ir grūtībās nonācis uzņēmums.

(65) Turklāt šķiet arī, ka 2010. gada beigās uzņēmuma *Adria* grūtības bija sasniegušas augstāko pakāpi. Presē toreiz tika minēta varbūtība, ka uzņēmums *Adria* tiks nodots maksātnespējas administrēšanai vai pat uzsākta bankrota procedūra ([21]). To var uzskatīt par pazīmi, ka vismaz tolaik uzņēmums *Adria* atbilda kolektīvās maksātnespējas procedūru kritērijiem saskaņā ar Slovēnijas tiesību aktiem Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 10. punkta c) apakšpunkta izpratnē.

([16]) Skatīt uzņēmuma *Adria* finanšu pārskatu par 2011. gadu, kas pieejams vietnē http://www.adria.si/assets/Uploads/Annual-Report-2011-part-two-Financial-Report.pdf.
([17]) Skatīt uzņēmuma *Adria* finanšu pārskatu par 2012. gadu, kas pieejams vietnē https://www.adria.si/assets/Letna-porocila/SLO/AA-Letno-porocilo-2012-V1.pdf.
([18]) Skatīt, piemēram, http://atwonline.com/finance-amp-data/adria-airways-narrows-net-loss-2013.
([19]) Komisijas lēmums lietā C 38/2007 *Arbel Fauvet Rail* (OV L 238, 5.9.2008., 27. lpp.).
([20]) Apvienotās lietas T-102/07 *Freistaat Sachsen* pret Komisiju un T-120/07 *MB Immobilien* un *MB System* pret Komisiju, Krājums 2010, II-585. lpp., 95.–106. punkts.
([21]) Skatīt http://www.rtvslo.si/gospodarstvo/adria-airways-v-prostovoljno-poravnavo/246290 (slovēņu valodā) vai http://www.bloomberg.com/news/2010-12-15/slovenia-s-adria-airways-may-file-for-bankruptcy-tvs-reports.html (angļu valodā).

(66) Iepriekš minēto iemeslu dēļ, kā izriet arī no lēmuma par procedūras uzsākšanu, Komisija secina, ka *Adria* bija grūtībās nonācis uzņēmums Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 10. punkta a) apakšpunkta un/vai 10. punkta c) apakšpunkta izpratnē 2010. un 2011. gadā, t. i., laikā, kad tika apstiprināts 3., 4. un 5. pasākums.

(67) Papildus tam 6. tabula 61. apsvērumā liek domāt, ka 2010. un 2011. gadā uzņēmumu *Adria* varēja uzskatīt par grūtībās nonākušu uzņēmumu arī Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 11. punkta izpratnē, kurā norādīts, ka uzņēmumus var uzskatīt par nonākušiem grūtībās, "ja novērojamas parastās […] pazīmes, tādas kā zaudējumu pieaugums, apgrozījuma samazināšanās, gatavās produkcijas krājumu pieaugšana, jaudas pārpalikums, naudas plūsmas samazināšanās, parāda pieaugums, procentu likmju celšanās un krītoša vai nulles neto aktīvu vērtība".

(68) Tomēr Komisija uzskata, ka laikā no 2007. līdz 2009. gadam uzņēmums *Adria* neuzrādīja parastās grūtībās nonākuša uzņēmuma pazīmes Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 11. punkta izpratnē. *Adria* 2008. gadā pirmo reizi aplūkotajā laika posmā cieta zaudējumus EUR 3,2 miljonu apmērā. Kā pareizi norāda Slovēnija, 2008. gadā uzņēmuma *Adria* ienākumi un naudas plūsma, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palielinājās (attiecīgi no EUR 179,2 miljoniem līdz EUR 205,4 miljoniem un no EUR 16,9 miljoniem līdz EUR 18,5 miljoniem). Turklāt tā statūtkapitāla stabilitāte saglabājās EUR 6,8 miljonu apmērā.

(69) Komisija arī atzīmē, ka 2008. un 2009. gadā uzņēmuma *Adria* neto peļņa pirms nodokļiem bija attiecīgi EUR 3,2 miljoni un EUR 14 miljoni. Tajos pašos gados, ja neņem vērā nolietojumu, uzņēmuma ekonomiskais rezultāts bija pozitīvs, sasniedzot attiecīgi EUR 10,9 miljonus un EUR 1,6 miljonus lielu *EBT+DA* (skatīt 6. tabulu 61. apsvērumā). No 2010. gada uzņēmuma *Adria EBT+DA* vērtība kļuva negatīva. Tā kā par 2. pasākumu tika izlemts 2009. gada janvārī un 2009. gada jūlijā bija pabeigta parakstīšanās uz visām akcijām, Komisija nevar pārliecinoši secināt, ka attiecīgajā laikā rezultātos atspoguļojās nepārprotami negatīva tendence, ļaujot secināt, ka *Adria* ir grūtībās nonācis uzņēmums Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu izpratnē.

(70) Tāpēc Komisija uzskata, ka uzņēmums *Adria* nav kvalificējams kā grūtībās nonācis uzņēmums 2007.–2009. gadā, t. i., laikā, kad tika veikts 1. un 2. pasākums.

7.2. **Valsts atbalsta esība**

(71) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punktu ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

(72) Lai secinātu valsts atbalsta esību, Komisijai jāizvērtē, vai katrs no pieciem izvērtēšanā esošajiem pasākumiem atbilst kumulatīvajiem LESD 107. panta 1. punkta kritērijiem (proti, valsts līdzekļu pārskaitīšana, selektīvas priekšrocības, potenciāla konkurences kropļošana un ietekme uz ES iekšējo tirgu).

7.2.1. 1. un 2. pasākums – kapitāla palielināšana 2007. un 2009. gadā

(73) Komisija vispirms analizēs, vai 1. un 2. pasākums rada uzņēmumam *Adria* nepamatotas selektīvas priekšrocības.

(74) Lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija šajā saistībā atzīmēja, ka cena, ko *KAD* samaksāja par akcijām, bija zemāka par divos vērtēšanas ziņojumos noteikto vērtību. *KAD* iegādājās uzņēmuma *Adria* jaunās akcijas 2007. gada februārī par cenu EUR 27 par akciju, kas ir zemāka par vērtēšanas ziņojumā noteikto vērtību EUR […] par akciju […] datumā (skatīt 15. apsvērumu). Vēlāk, 2009. gada janvārī, *KAD* iegādājās uzņēmuma *Adria* akcijas par vienas akcijas cenu EUR 22, kas ir zemāka par vērtēšanas ziņojumā noteikto vērtību EUR […] par akciju […] datumā (skatīt 18. apsvērumu). Tomēr Komisija pauda šaubas par šo ziņojumu uzticamību, cita starpā tāpēc, ka no kapitāla palielināšanas (attiecīgi 2007. gada februārī un 2009. gada janvārī) līdz uzņēmuma akciju vērtēšanas (attiecīgi […] un […]) bija pagājis ievērojams laiks.

(75) Komisija ir izvērtējusi datus un pierādījumus, ko Slovēnija par šiem ziņojumiem iesniegusi pēc formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanas. Saistībā ar 1. pasākumu Slovēnija ir sniegusi skaidrojumu, ka dati, uz kuriem pamatojas ziņojums, attiecās uz 2006. gada 30. septembri un bija jaunākie pieejamie dati laikā, kad vērtētājs gatavoja ziņojumu. Saistībā ar 2. pasākumu noskaidrots, ka vērtēšanas ziņojums tika pasūtīts tajā pašā laikā, kad *Adria* akcionāru kopsapulce izlēma veikt kapitāla palielināšanu. Turklāt Komisijai nav pamata domāt, ka vērtētājs (*P&S Capital*) nav bijis pilnīgi neatkarīgs.

(76) Turklāt, kaut arī no uzņēmuma akciju vērtēšanas līdz kapitāla palielināšanai bija pagājis […] mēnešus ilgs laiks, Komisija nav konstatējusi faktus, kas pierādītu, ka šī atšķirība laikā tik tiešām būtu ietekmējusi uzņēmuma *Adria* akciju aplēsto vērtību.

(77) Komisija atzīmē, ka ziņojumos izmantoto vērtēšanas metodi (sagaidāmo brīvās naudas plūsmu pašreizējo neto vērtību ([22])) ir plaši pieņemts izmantot pirkumos. Turklāt no sīkas ziņojuma analīzes izriet, ka tajā izmantotās formulas bija piemērotas vērtēšanas nolūkiem un tikušas atbilstoši lietotas, un pieņēmumi un prognozes par apgrozījuma pieaugumu un ienesīgumu šķita reālistiski. Jo īpaši vērtēšanas ziņojumā par kapitāla iepludināšanu 2007. gadā (1. pasākums) prognozētie ienākumu palielināšanās vidējie tempi un ienesīgums ir salīdzināms ar iepriekš novēroto. Vērtēšanas ziņojumā par kapitāla iepludināšanu 2009. gadā (2. pasākums) prognozētie ienākumu palielināšanās tempi un ienesīgums ir zemāks, salīdzinot ar iepriekš novēroto, jo a) lielā ekonomiskā izaugsme 2008. gadā bija galvenokārt Slovēnijas ES prezidentūras rezultāts; b) globālās ekonomiskās izaugsmes temps bija lēns; un c) situācija finanšu tirgos bija saspīlēta. Pārējie ziņojumos izmantotie pieņēmumi arī šķita reālistiski. Turklāt Komisija atzīmē, ka *KAD* bija *Adria* vairākuma akcionārs jau pirms kapitāla palielināšanām ([23]) un kapitāla palielināšanu mērķis bija finansēt jau esošu (un ienesīgu) ieguldījumu *KAD* labā.

(78) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija atzīmē, ka kapitāla palielināšanu 2007. un 2009. gadā var uzskatīt par saderīgu ar tirgu un tā nerada nepamatotas priekšrocības uzņēmumam *Adria*.

(79) Tāpēc Komisija secina, ka 1. un 2. pasākums bija ieguldījumi, ko salīdzināmos apstākļos ([24]) būtu veicis ieguldītājs, kas ievēro tirgus ekonomikas principu, un valsts atbalsta esība ir izslēdzama bez turpmākas vajadzības izvērtēt, vai pārējie LESD 107. panta 1. punkta kumulatīvie nosacījumi ir izpildīti.

7.2.2. 3. pasākums – kapitāla palielināšana 2010. gadā

(80) Kā minēts 73. apsvērumā, viens no nepieciešamajiem nosacījumiem valsts atbalsta esībai ir tas, ka pasākums rada saņēmējam nepamatotu selektīvu priekšrocību. Turpmāk Komisija izvērtēs atbilstību šim nosacījumam saistībā ar 3. pasākumu.

(81) Lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija atzīmēja, ka cena EUR 12 par akciju, ko par *Adria* akcijām samaksāja privātās tūrisma aģentūras un *PDP*, bija zemāka par akcijas cenu EUR […], kas bija noteikta vērtēšanas ziņojumā. Tāpat kā 1. un 2. pasākuma gadījumā Komisija pauda šaubas par šā ziņojuma ticamību, galvenokārt tāpēc, ka līdz kapitāla palielināšanai (2010. gada septembris) no uzņēmuma akciju vērtēšanas ziņojumā ([…]) bija pagājis ievērojams laiks – […] mēneši.

(82) Slovēnijas iestāžu iesniegtā informācija ir zināmā mērā mazinājusi Komisijas šaubas šajā ziņā. Neatkarīgi no tā Komisija tomēr patur prātā, ka, pamatojoties uz to pašu informāciju un vērtējumu, divas privātas tūrisma aģentūras (*Kompas d.d.* un *Palma d.o.o.*) piedalījās kapitāla 2010. gada palielināšanā 20 % apmērā, bet *PDP* iepludināja pārējos 80 % kapitāla. Privātās tūrisma aģentūras un *PDP* piedalījās saskaņā ar vieniem un tiem pašiem nosacījumiem un parakstījās uz akcijām vienā un tajā pašā dienā. Turklāt gan privātā līdzdalība, gan *PDP* ieguldījums tika veikts, iepludinot skaidras naudas līdzekļus. Lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija uzsvēra, ka 20 % privāto līdzdalību principā var uzskatīt par zīmi, ka attiecīgais ieguldījums pamatojās uz tirgus nosacījumiem, kaut arī darījums bija jāskata plašākā kontekstā, ņemot vērā *Adria* stāvokli attiecīgajā laikā un to, ka 3. pasākums bija kapitāla trešā palielināšana aptuveni 3,5 gadu laikā.

(83) Komisija vispirms atzīmē, ka Slovēnija ir sniegusi pierādījumus, kas parāda, ka *Kompas d.d.* un *Palma d.o.o.* ir pilnībā privāti uzņēmumi, kurus valsts nekādi nekontrolē un neietekmē. Turklāt, kā norādīts 79. apsvērumā, 1. un 2. pasākums nebija valsts atbalsts. Pamatojoties uz to, nešķiet, ka privāta ieguldītāja lēmumi par ieguldījumiem būtu ietekmējuši privāto tūrisma aģentūru lēmumus ieguldīt uzņēmumā *Adria*. Komisija arī atzīmē, ka privātās tūrisma aģentūras parakstījās uz *Adria* akcijām vienā un tajā pašā dienā ar *PDP*, maksāja vienu un to pašu cenu, ieguldījums tika veikts saskaņā ar vieniem un tiem pašiem noteikumiem un nosacījumiem un kapitāla palielināšanai gan *PDP*, gan privāto tūrisma aģentūru gadījumā tika izmantoti skaidras naudas līdzekļi.

([22]) Sagaidāmā brīvās naudas plūsma ir pāri palikušie naudas līdzekļi pēc visu uzņēmuma izdevumu nomaksas, t. i., nauda, kas paliek uzņēmuma akcionāru rīcībā.

([23]) Pirms kapitāla iepludināšanas 2007. un 2009. gadā *KAD* piederēja attiecīgi 55 % un 77,3 % uzņēmumā *Adria* (skatīt 1. un 2. tabulu).

([24]) Lieta T-296/97 *Alitalia – Linee aeree italiane SpA* pret Komisiju, *Recueil* 2000, II-3871. lpp., 81. punkts.

(84) Jebkurā gadījumā, pat ja Komisija secinātu, ka *PDP* dalība ietver valsts līdzekļu izmantošanu un atbildība par to jāuzņemas valstij (šajā ziņā skatīt 89. līdz 91. apsvērumu), privātu dalību 20 % apmērā nevar uzskatīt par neievērojamu, salīdzinot ar valsts intervenci, atbilstīgi pieņemtajai tiesu praksei ([25]). Turklāt, ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija nevar secināt, ka privāto tūrisma aģentūru lēmums veikt ieguldījumus uzņēmumā *Adria* faktiski tika pieņemts *PDP* rīcības ietekmē. Šo secinājumu nemaina tas, ka 2010. gadā *Adria* tika uzskatīts par grūtībās nonākušu uzņēmumu (skatīt 7.1. iedaļu).

(85) Turklāt no Slovēnijas sniegtajiem pierādījumiem nav secināms, ka privātās tūrisma aģentūras ieguldīja līdzekļus uzņēmumā *Adria* citas motivācijas, nevis peļņas gūšanas dēļ. Šajā ziņā Komisija norāda uz Slovēnijas ziņojumu par *Adria* stratēģisko virzību laikā no 2009. līdz 2014. gadam – kas, pēc visa spriežot, bija ieguldītāju rīcībā laikā, kad tika pieņemts lēmums par ieguldījumu, – saskaņā ar kuru bija gaidāms, ka uzņēmums *Adria* laikā no 2010. līdz 2014. gadam strādās ar peļņu, pamatojoties uz kapitāla iepludināšanu EUR 2,5 miljonu apmērā un konkrētiem uzņēmuma *Adria* īstenotiem pasākumiem, tostarp ienākumu palielināšanu uz vienu pasažieri un izmaksu samazināšanu. Šo ziņojumu var uzskatīt par papildu norādi, ka privātās tūrisma aģentūras patiešām bija pārliecinātas, ka to ieguldījums nesīs peļņu.

(86) Tāpēc Komisija uzskata, ka privāto tūrisma aģentūru lēmums ieguldīt uzņēmumā *Adria* bija līdzvērtīgs *PDP* lēmumam un to ieguldījums bija nozīmīgs. Turklāt Komisijai nav pamata apšaubīt to, ka privātās tūrisma aģentūras izlēma veikt ieguldījumu uzņēmumā *Adria* peļņas gūšanas nolūkā. Pamatojoties uz to, Komisija secina, ka 3. pasākums neietvēra nepamatotas priekšrocības uzņēmumam *Adria* un tāpēc valsta atbalsta esība ir izslēdzama bez turpmākas vajadzības izvērtēt, vai pārējie LESD 107. panta 1. punkta kumulatīvie nosacījumi ir izpildīti.

7.2.3. 4. pasākums – kapitāla palielināšana 2011. gadā

(87) Slovēnija 2011. gada 30. septembrī par naudu parakstījās uz 70 % (EUR 49,5 miljoni) no uzņēmuma *Adria* kapitāla palielinājuma 2011. gadā. Slovēnija ieguldīja naudu ar Slovēnijas Republikas Pamatlīdzekļu pārvaldības aģentūras (*AUKN*) starpniecību. Papildus tam PDP parakstījās uz papildu 1 % (EUR 0,5 miljoni) naudā. Pārējais palielinājums (t. i., EUR 19,7 miljoni) tika veikts, vairākām bankām pārvēršot parādu akciju kapitālā: 20 % – *NLB*, 5 % – *Abanka Vipa d.d.*, 2 % – *Unicredit Bank of Slovenia d.d.* un 2 % – *Hypo Alpe-Adria Bank d.d.*

(88) *AUKN* aģentūras izveidošanas pamatā bija Slovēnijas Republikas Likums par kapitālieguldījumu korporatīvo pārvaldību ([26]), tās valdi iecēla Nacionālā asambleja, tā saņēma finansējumu tieši no Slovēnijas Republikas budžeta un tajā strādājošos nodarbināja valsts ([27]). Tādējādi ir skaidrs, ka valsts bija uzskatāma par atbildīgu *AUKN* darbībās un šīs darbības tika veiktas par valsts līdzekļiem, ko Slovēnija turklāt neapstrīd. Kā papildu elementu Komisija uzsver Slovēnijas premjerministra biroja 2011. gada 23. jūnija paziņojumu presei: "Šodien notikušā sēdē valdība […] nolēma, ka [*AUKN*] ieguldīs EUR 49,5 miljonus *Adria Airways, d.d.* kapitālā un akciju sabiedrība [*PDP*] iemaksās EUR 500 000 […]. Aktīvi iesaistoties procesā, Slovēnijas Republika arī turpmāk īstenos savu interesi regulāro gaisa transporta pakalpojumu jomā, ko nodrošina Slovēnijā reģistrēts aviopārvadātājs ([28])".

(89) Attiecībā uz *PDP* Komisija uzskata, ka ir vairākas norādes *Stardust Marine* tiesu prakses ([29]) izpratnē, kas tai ļauj secināt, ka akciju sabiedrība *PDP* tika izveidota Slovēnijas valsts iestāžu politikas īstenošanai un valsts ir atbildīga par tās lēmumu ieguldīt 4. pasākumā, un šis lēmums ietver valsts līdzekļu izmantošanu. Vispirms Komisija atzīmē, ka Slovēnijas valstij netieši pieder 100 % *PDP* kapitāldaļu (ar *KAD*, *SOD* un *DSU* starpniecību). Šajā saistībā komisija atgādina par savu lēmumu *ELAN* lietā ([30]), kurā tā secināja, ka valsts bija atbildīga par *KAD* un *DSU*, proti, divu *PDP* īpašnieku, darbībām. Turklāt valstij pieder visas balsstiesības akcionāru komitejā, kas savukārt ieceļ uzņēmuma valdi. Saskaņā ar *PDP* statūtu 19. pantu, lai pirktu vērtspapīrus, ja darījuma summa pārsniedz EUR 500 000, vajadzīga valdes atļauja.

([25]) Lieta T-358/94 *Air France* pret Komisiju, *Recueil* 1996, II-2109. lpp., 148. un 149. punkts.
([26]) Pēc visa spriežot, *AUKN* vairs nepastāv un to ir aizstājis *SOD*.
([27]) Skatīt *AUKN* gada pārskatu par 2011. gadu, kas pieejams vietnē http://www.so-druzba.si/doc/ENG-News/Archive/Annual_report_2011.pdf.
([28]) Pieejams vietnē http://www.nekdanji-pv.gov.si/2008-2012/nc/en/press_centre/news/article/252/5487/.
([29]) Skatīt 8. zemsvītras piezīmi.
([30]) Komisijas 2012. gada 19. septembra Lēmums 2014/273/ES par *Elan d.o.o.* atbalsta pasākumiem SA.26379 (C 13/10) (ex NN 17/10), ko īstenojusi Slovēnija (OV L 144, 15.5.2014., 1. lpp.).

(90) Atbilstoši savam lēmumam par procedūras uzsākšanu Komisija arī atgādina kādreizējā Slovēnijas finanšu ministra paziņojumu, atstājot savu amatu 2011. gada 28. oktobrī (t. i., pēc tam, kad 4. pasākums bija īstenots): "Izveidojot īpašu pārstrukturēšanas uzņēmumu (*PDP*) mēs nodrošinājām Slovēnijas uzņēmumiem jaunu finansējuma, zinātības un uz labu praksi balstītas pieredzes avotu uzņēmumu pārstrukturēšanai. *Adria Airways* un *Unior* noteikti ir visplašāk zināmie veiksmes stāsti [31]". Šo paziņojumu var uzskatīt par netiešu pierādījumu valsts atbildībai *Stardust Marine* tiesu prakses izpratnē. Slovēnijas izvirzītie argumenti, ka šis paziņojums jāskata politiskajā kontekstā ar finanšu ministra amata termiņa beigām kā "pašapzinīgs [paziņojums], kas ir pietiekami vienkāršs sekmīgai translēšanai ar preses starpniecību", nevieš pārliecību. Visbeidzot, Komisija kā papildu netiešu pierādījumu min Slovēnijas premjerministra biroja 2011. gada 23. jūnija paziņojumu presei (skatīt 88. apsvērumu), kurā parādīts, ka Slovēnijas valdība izlēma par *PDP* ieguldījumu kapitāla palielināšanā 2011. gadā par summu EUR 0,5 miljoni.

(91) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka *PDP* dalība kapitāla palielināšanā 2010. gadā ietvēra valsts līdzekļu izmantošanu un valsts ir atbildīga par *PDP* darbībām.

(92) Attiecībā uz bankām Komisija atbilstīgi tās lēmumam par procedūras uzsākšanu atzīmē, ka *Abanka Vipa d.d.*, *Unicredit Bank of Slovenia d.d.* un *Hypo Alpe-Adria Bank d.d.* ir pilnībā privāti uzņēmumi. Attiecībā uz *NLB* secināms, ka 4. pasākuma laikā tās akciju vairākums piederēja valstij vai nu tieši (45,62 % akciju), vai netieši ar *SOD* (4,07 %) un *KAD* (4,03 %) starpniecību [32], turklāt otrs vienīgais nozīmīgais šīs bankas akcionārs bija *KBC* banka (25 %). *NLB* akciju vairākuma piederība valstij, kas nozīmē balsu vairākumu tās valdē un uzraudzības padomē, norāda, ka par pasākumiem ir atbildīga valsts. Tomēr no *NLB* statūtiem Komisija nevar ar pārliecību secināt, ka par tās lēmumu ieguldīt uzņēmumā *Adria* bija atbildīga valsts. Arī *NLB* vadības struktūra nav devusi Komisijai pamatu spriest par valsts iestāžu iejaukšanos. Komisija nav radusi arī nekādus netiešus pierādījumus šajā ziņā *Stardust Marine* tiesu prakses nozīmē. Tāpēc Komisija uzskata, ka Slovēnija nav atbildīga par *NLB* lēmumu piedalīties 4. pasākumā.

(93) Tā kā ir noskaidrots, ka valsts ir atbildīga par *AUKN* un *PDP* darbībām, Komisijai jāizvērtē, vai tās radīja nepamatotas selektīvas priekšrocības uzņēmumam *Adria*.

(94) Slovēnija vispirms apgalvo, ka banku lēmums ieguldīt uzņēmumā *Adria* tika pieņemts reizē ar valsts lēmumu, kas pats par sevi izslēdz priekšrocību esību.

(95) Komisija vispirms atgādina savu secinājumu, ka 2011. gadā, kad tika apstiprināts 4. pasākums, *Adria* bija grūtībās nonācis uzņēmums (skatīt 66. apsvērumu).

(96) Papildus tam Komisija atzīmē, ka bankas piedalījās kapitāla iepludināšanā, kas tika veikta 2011. gadā, pārvēršot akciju kapitālā 26 % no savām prasībām pret uzņēmumu *Adria*. Savukārt valsts un *PDP* uzņēmumā iepludināja skaidras naudas līdzekļus. Slovēnija apgalvo, ka no EUR 19,7 miljonu lielās summas, kas tika pārvērsta akciju kapitālā, EUR [10–20] miljoni būtu līdzvērtīgi skaidras naudas iepludināšanai, jo šī aizdevuma daļa bija pilnībā nodrošināta. Saskaņā ar Slovēnijas apgalvojumiem bankas, veicot konversiju, uzņemtos jaunu risku, ko var uzskatīt par līdzvērtīgu jaunai naudas iepludināšanai EUR [10–20] miljonu apmērā.

(97) Komisija ir izvērtējusi Slovēnijas sniegto informāciju un secina, ka tik tiešām EUR [10–20] miljoni no EUR 19,7 miljoniem, kas tika pārvērsti akciju kapitālā, bija pilnībā un pienācīgi nodrošināti ar ķīlām, galvenokārt uzņēmumam *Adria* piederošajiem gaisa kuģiem. Lai noteiktu šo gaisa kuģu vērtību, *Adria* pamatojās uz ziņojumu "Gaisa kuģu atsauces vērtības", ko 2011. gadā publicēja neatkarīgais gaisa kuģu vērtības analīzes uzņēmums (*AVAC*). Šajā ziņojumā ir sniegtas dažādu gaisa kuģu veidu pašreizējās un nākotnes vērtības un nomas cenas, norādot augstas un zemas vērtības robežu. Vērtējot nodrošinājumam ieķīlātos gaisa kuģus, bija izmantotas krietni zemākas vērtības par *AVAC* noteikto augsto vērtību. Komisija uzskata, ka ziņojums ir drošs pamats gaisa kuģu vērtības noteikšanai, ņemot vērā, ka *AVAC* ir neatkarīgs uzņēmums un tiek nozarē plaši izmantots.

---

[31] Skatīt Slovēnijas kādreizējā finanšu ministra (*Dr. Franc Križanič*) runu, viņam atstājot amatu 2011. gada 28. oktobrī; runa augšupielādēta Slovēnijas Finanšu ministrijas tīmekļa vietnē http://www.mf.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/article/3/1054/8a67f745b4/ (slovēņu valodā).

[32] Papildus tam 2,53 % no *NLB* atradās *Zavarovalnica Triglav d.d.* īpašumā, kas savukārt 62,54 % apmērā piederēja valstij ar *KAD*, *SOD* un *SPIZ* starpniecību.

(98) Tomēr EUR [0–10] miljonus liela parādu summa, kas tika pārvērsta akciju kapitālā, nebija pilnībā nodrošināta. Komisija nevar secināt, ka šī daļa bija līdzvērtīga skaidras naudas līdzekļu iepludināšanai un bankas uzņēmās jaunu risku. Turklāt pārējā parāda nosacījumi uzlabojās un kopējais riska līmenis ievērojami samazinājās, ņemot vērā, ka nenomaksātā (nekonvertētā) parāda daļai saglabājās tas pats seguma līmenis kā pirms konversijas. Šo kopējo risku vēl vairāk samazina tas, ka uzņēmumam *Adria* bija […], lai izpildītu priekšnosacījumu parāda pārvēršanai akciju kapitālā. Turklāt dažos gadījumos nesamaksātā parāda nosacījumi (procentu maksājumi, atmaksas grafiks utt.) […].

(99) Taču Slovēnija pilnībā uzņēmās risku par summu vismaz EUR 49,5 miljoni, jo tā kļuva par uzņēmuma *Adria* akcionāru tikai 2011. gada kapitāla iepludināšanas rezultātā. Bankas gan uzņēmās jaunu risku, bet ne tādā pašā apmērā kā Slovēnija, jo tās uzskatīja, ka to stāvoklis parāda konvertēšanas rezultātā uzlabojās. Pamatojoties uz minēto, šķiet, ka banku stāvoklis, kad tās izlēma veikt ieguldījumu uzņēmumā *Adria*, nebija salīdzināms ar valsts stāvokli.

(100) Nevar arī izslēgt, ka banku lēmumu ieguldīt uzņēmumā *Adria* varēja ietekmēt valsts rīcība. Uzņēmuma *Adria* 2011. gada pārskatā ir atzīmēts, ka "Slovēnijas valdība nepārprotami formulēja savu viedokli 2011. gada 20. janvārī un atzina *Adria Airways* kā nacionālā gaisa pārvadātāja nozīmīgumu Slovēnijas tautsaimniecībai, Slovēnijas pilsoņiem un ārzemju viesiem. Savā lēmumā valdība izklāstīja plānu, ka *Adria Airways* arī turpmāk jābūt Slovēnijas nacionālajam gaisa pārvadātājam […]". Šis lēmums, kurš tika pieņemts labu laiku pirms pārstrukturēšanas plāna apstiprināšanas 2011. gada septembrī, būtu varējis bankām atvieglot lēmuma pieņemšanu par ieguldījumiem, ņemot vērā to, ka valsts jau bija devusi signālu par savu lielo interesi atbalstā uzņēmumam *Adria* ([33]).

(101) Pamatojoties uz iepriekš minētajiem argumentiem, Komisija nepieņem Slovēnijas argumentus, ka valsts un bankas veica ieguldījumus, pamatojoties uz līdzvērtīgiem noteikumiem.

(102) Tomēr Komisijai jāanalizē tas, vai Slovēnijas ieguldījums uzņēmumā *Adria* būtu saderīgs ar iekšējo tirgu. Slovēnija apgalvo, ka tā izlēma piedalīties 4. pasākumā, pamatojoties uz 2011. gada septembra pārstrukturēšanas plānu, kas uzskatāms par saderīgu ar tirgus ekonomikas ieguldītāja principu.

(103) Komisija jau pašā sākumā atzīmē, ka, pretēji iepriekšējiem kapitāla palielināšanas gadījumiem, 2011. gadā kapitāls tika palielināts bez vērtēšanas ziņojuma. Turklāt saskaņā ar tiesu praksi privāts ieguldītājs, kas apsver tāda uzņēmuma rekapitalizāciju, kuram ir ievērojami parādi, būtu prasījis pārstrukturēšanas plānu uzņēmuma dzīvotspējas atjaunošanai ([34]). Attiecīgajā gadījumā Slovēnijas iestādes apgalvo, ka tās izlēma piedalīties kapitāla palielināšanā, kas tika veikta 2011. gadā, pamatojoties uz 2011. gada septembra pārstrukturēšanas plānu.

(104) Tomēr Komisija jau ir secinājusi, ka 2011. gadā uzņēmums *Adria* bija nonācis grūtībās (skatīt 66. apsvērumu). Šis fakts pats par sevi liek apšaubīt, ka valsts varēja sagaidīt parastu atdevi no uzņēmumā *Adria* ieguldītā kapitāla saprātīgā termiņā. Turklāt Komisija paliek pie sava lēmumā par procedūras uzsākšanu paustā viedokļa, ka pārstrukturēšanas plānu nevar uzskatīt par pietiekamu 2011. gadā veiktās kapitāla palielināšanas atzīšanai par saderīgu ar tirgus ekonomikas ieguldītāja principu. Pirmkārt, pārstrukturēšanas plāns (tā sākotnējā, 2011. gada septembra, variantā) paredzēja dzīvotspēju 2013. gadā ar ļoti zemu bruto peļņas daļu (*EBT*) (reālistiskajā scenārijā paredzētās peļņas daļas bija […] % – 2013. gadā, […] % – 2014. gadā un […] % – 2015. gadā). Nepietiekamo atdevi akcionāriem parāda arī tas, ka plānā bija prognozēts īpaši zems pašu kapitāla līmenis šajā pašā periodā, t. i., robežās no EUR […] 2011. gadā līdz EUR […] 2015. gadā. Tas nozīmētu, ka 2011. gada septembrī iepludinātais kapitāls – EUR 69,7 miljoni – būtu ievērojami samazināts un tādējādi nekādas faktiskas atdeves no tā nebūtu.

(105) Slovēnija iesniedza vairākus *Airconomy* un *Adria* starpposma ziņojumus, kas sagatavoti no 2011. gada aprīļa līdz septembrim (t. i., pirms 2011. gada septembra pārstrukturēšanas plāna), kuros bija paredzēts iekļaut pārstrukturēšanas plānā trūkstošos kvantitatīvos rādītājus un ar kuriem attiecīgajā laikā acīmredzot bija iepazīstināti visi *Adria* akcionāri, kā arī valsts. Tomēr Komisija atzīmē, ka starpposma ziņojumi attiecas uz laiku no 2011. līdz 2012. gadam, turpretim pārstrukturēšanas plānā bija prognozes līdz 2015. gadam […]. Tāpēc Komisija uzskata, ka starpposma ziņojumos nebija vajadzīgās trūkstošās informācijas, kas ļautu pārstrukturēšanas plānu atzīt par saderīgu ar tirgus ekonomikas ieguldītāja principu.

([33]) Skatīt Komisijas 2004. gada 2. augusta Lēmumu 2006/621/EK par valsts finansiālo atbalstu, ko piešķīrusi Francija par labu *France Télécom* (lieta C13a/2003) (OV L 257, 20.9.2006., 11. lpp.), 227. apsvērums, un ģenerāladvokāta *A. Geelhoed* secinājumus apvienotajās lietās C-328/99 un C-399/00 Itālija pret Komisiju un *SIM 2 Multimedia SpA* pret Komisiju (*Seleco*), *Recueil* 2003, I-4035. lpp., 53. punkts: "Tāpēc var pieņemt, ka šie privātie ieguldītāji bija gatavi [nodrošināt saņēmējam kapitālu] tikai pēc tam, kad valdība bija pieņēmusi jaunus atbalsta pasākumus. Nav būtiski, cik lielā mērā privātie ieguldītāji bija gatavi piedalīties, drīzāk svarīgi ir tas, ko būtu darījuši privātie ieguldītāji, ja […] [valsts struktūras] nebūtu gatavas iepludināt jaunu kapitālu."

([34]) Apvienotās lietas T-126/96 un C-127/96, *BFM* un *EFIM* pret Komisiju, *Recueil*, II-3437. lpp., 82.–86. punkts.

(106) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija secina, ka kapitāla palielināšana 2011. gadā deva uzņēmumam *Adria* nepamatotas priekšrocības. Šīs priekšrocības pēc būtības bija selektīvas, ņemot vērā to, ka vienīgais labuma guvējs bija *Adria*.

(107) Visbeidzot, Komisijai ir jāapsver, vai 4. pasākums varēja radīt konkurences kropļojumus un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, piešķirot uzņēmumam *Adria* priekšrocības salīdzinājumā ar konkurentiem, kas nesaņēma valsts atbalstu. Šķiet, ka nav šaubu, ka 4. pasākums varēja ietekmēt tirdzniecību un konkurenci ES, jo uzņēmums *Adria* konkurē ar citām ES aviokompānijām it īpaši kopš aviotransporta liberalizācijas trešā posma ("trešās paketes") stāšanās spēkā 1993. gada 1. janvārī. Turklāt relatīvi īsākos attālumos ES robežās gaisa transports konkurē ar autotransportu un dzelzceļu transportu, un tāpēc var tikt ietekmēti arī autopārvadātāji un dzelzceļa pasažieru pārvadātāji.

(108) Tādējādi 4. pasākums ļāva uzņēmumam *Adria* turpināt darboties, neliekot tam – kā citiem konkurentiem – rēķināties ar sekām, kas parasti izriet no finanšu grūtībām.

(109) Iepriekš minēto argumentu dēļ Komisija secina, ka 4. pasākums bija saistīts ar valsts atbalstu uzņēmumam *Adria* LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

7.2.4. 5. pasākums – *AAT* pārdošana 2010.–2011. gadā

(110) Lēmumā par procedūras uzsākšanu 41. un 42. apsvērumā izklāstīto iemeslu dēļ Komisija nonāca pie provizoriskā secinājuma, ka *AAT* akciju pāreja *PDP* un *Aerodrom Ljubljana* īpašumā sniedza uzņēmumam *Adria* nepamatotas priekšrocības.

(111) Paturot prātā *PDP* un *Aerodrom Ljubljana* ieguldījumu atšķirīgo būtību (naudas līdzekļi atšķirībā no parāda pārvēršanas akciju kapitālā) un ņemot vērā argumentāciju 4. pasākuma saistībā (skatīt 94.–101. apsvērumu), Komisija secina, ka ir jāizslēdz argumenti par ieguldījumu līdzvērtību attiecībā uz 5. pasākumu *mutatis mutandis*.

(112) Komisijai tomēr jāizvērtē, vai *PDP* un *Aerodrom Ljubljana* pieņemtie lēmumi par ieguldījumiem bija ekonomiski pamatoti tajā nozīmē, ka šādi pat rīkotos apdomīgs tirgus dalībnieks tirgus ekonomikas apstākļos līdzīgā situācijā. Šajā ziņā Komisija vispirms atzīmē, ka kopējā cena, ko samaksāja *Aerodrom Ljubljana* un *PDP*, t. i., EUR 14,7 miljoni, atbilda *AAT* vērtēšanas ziņojumā noteiktajam vērtības diapazonam. Tomēr Komisija pauda šaubas par vērtēšanas ziņojumu, apgalvojot, ka *AAT* (laikā, kad šī struktūrvienība bija uzņēmuma *Adria* tehniskās apkopes daļa ar nosaukumu *SVL*) bija vērtējama kā atsevišķa vienība, neņemot vērā grupas radītās sinerģijas. Komisija arī atzīmēja, ka no *AAT*/*SVL* vērtēšanas ([…]) līdz *AAT* pārdošanai (no 2010. gada novembris līdz 2011. gada marts) bija pagājis ievērojams laiks.

(113) Komisijai vispirms nākas atzīmēt, ka vērtēšanas ziņojumu ir sagatavojis neatkarīgs eksperts (*KPMG*) un nav pamata uzskatīt, ka eksperts savu darbu nebūtu veicis pilnīgi neatkarīgi. Attiecībā uz laiku, kas bija pagājis no vērtēšanas līdz akciju pārdošanai, Slovēnija ir paskaidrojusi, ka vērtēšanas ziņojums pamatojās uz uzņēmuma *Adria* finanšu stāvokli 2009. gada 31. decembrī, t. i., jaunākajiem datiem, kurus bija pārbaudījis ārējs revidents. Komisija atzīmē, ka 5. pasākumu uzsāka īstenot 2010. gada novembrī, t. i., mazāk nekā gadu pēc *AAT* vērtēšanas datuma saskaņā ar vērtēšanas ziņojumu. Turklāt, kaut arī *AAT* vērtēšanas ziņojumā ir ņemtas vērā negatīvās prognozes attiecībā uz uzņēmumu *Adria*, tajā ir sīki izvērtēts tehniskās apkopes, remontu un kapitālremontu pakalpojumu darbības segments un secināts, ka negatīvās tendences uzņēmumā neattiecas uz *AAT* un *AAT* ir ienesīga struktūrvienība. Turklāt precīzs vērtēšanas ziņojuma izvērtējums parāda ka *AAT*/*SVL* tajā vērtēta kā atsevišķa uzņēmējdarbības vienība, faktiski neņemot vērā potenciālās sinerģijas ar uzņēmumu *Adria*. Šajā ziņā jānorāda, ka vērtēšanas ziņojums tika sagatavots laikā, kad bija zināms, ka *AAT* sāks sniegt tehniskās apkopes, remonta un kapitālremonta pakalpojumus citiem ārējiem klientiem, konkrēti *Spanair*, kas pakāpeniski stāsies *Adria* vietā, kļūstot par galveno *AAT* klientu. Pamatojoties uz iepriekš minēto, paturot prātā, ka ziņojumā bija iekļauti jaunākie pieejamie revidētie finanšu dati par *AAT*, to bija sagatavojis neatkarīgs eksperts un tas ticami pamatojās uz visiem būtiskajiem uzņēmējdarbības aspektiem, var piekrist tā kā atsauces materiāla izmantošanai saistībā ar attiecīgo pasākumu. Visbeidzot, kaut arī ir tiesa, ka krīze vēl nebija beigusies, 2009. gads, pēc visa spriežot, bija smagākais gads Slovēnijas ekonomikai. Tik tiešām 2010. gada novembrī, kad *PDP* un *Aerodrom Ljubljana* nolēma iegādāties *AAT*, prognozes par IKP izaugsmi Slovēnijā 2010., 2011. un 2012. gadā atkal bija pozitīvas (attiecīgi 1,1 %, 1,9 % un 2,6 %) ([35]). Šajos apstākļos privāts ieguldītājs varētu arī neveikt jaunu vērtēšanu, tai vietā pieņemot, ka vērtēšanas ziņojums, kas pamatojas uz 2009. gada skaitļiem, pareizi atspoguļo uzņēmējdarbību.

([35]) Skatīt Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāta Eiropas ekonomisko prognozi – 2010. gada rudens, Slovēnija, dokuments pieejams vietnē http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/2010_autumn/si_en.pdf.

(114) Vēl svarīgāk ir tas, ka Slovēnija ir sniegusi pierādījumus, saskaņā ar kuriem 5. pasākuma veikšanas laikā *AAT* bija ienesīgs uzņēmums, tam nebija nesamaksātu parādu un tā parādu varēja dzēst ar uzņēmuma peļņu. Turklāt Slovēnija ir iesniegusi prognozes par *AAT* līdz 2014. gadam, kurā parādīts, ka 2010. gadā *AAT* peļņa pēc nodokļu nomaksas būs EUR […] un turpmāk uzņēmums saglabās rentabilitāti, 2014. gadā sasniedzot aptuveni EUR […] lielu peļņu. Pēc visa spriežot, šīs prognozes bija pieejamas *PDP* un *Aerodrom Ljubljana*, pieņemot attiecīgos lēmumus par ieguldījumiem.

(115) Slovēnija ir sniegusi arī pierādījumus par to, ka *Aerodrom Ljubljana* lēmums ieguldīt uzņēmumā *AAT* pamatojās uz ekonomiskiem apsvērumiem. *Aerodrom Ljubljana* valde un uzraudzības padome 2010. gada augustā un septembrī izvērtēja iespēju iegādāties *AAT* akcijas. *Aerodrom Ljubljana* iespēju noregulēt vairākus prasījumus pret uzņēmumu *Adria* uzskatīja par ērtu, ņemot vērā darījuma nosacījumus, kuru starpā bija fiksēta 8 % likme par *AAT* priekšrocību akcijām […]. Kaut arī citā vērtējumā akcijas tika novērtētas zemāk, *Aerodrom Ljubljana* uzraudzības padome secināja, ka konvertēšanas noteikumi ([…]) pamato augstāku akciju cenu

(116) Attiecībā uz *AAT* pārdošanas otro posmu *Aerodrom Ljubljana* uzraudzības padomes 2011. gada 21. janvāra sēdes protokols liecina par to, ka tika apspriestas priekšrocības un trūkumi saistībā ar dažādām akciju cenām un *Aerodrom Ljubljana* pārdošanas iespējas līguma anulēšana. Jo īpaši pārdošanas iespējas līgums tika atsaukts parasto akciju iegādes laikā 2011. gada sākumā, bet *Aerodrom Ljubljana* uzraudzības padome tomēr secināja, ka tas bija ekonomiski pamatoti, jo apmaiņā pret atteikšanos no pārdošanas iespējas līguma *Aerodrom Ljubljana* ieguva vienlīdzīgas tiesības pārvaldīt *AAT*, neskatoties uz mazāku akciju skaitu nekā *PDP*. Turklāt uzraudzības padome atzīmēja, ka *AAT* iegādei būtu pozitīva ietekme uz *Aerodrom Ljubljana* – ja uzņēmumam *Adria* nāktos pārtraukt darbību, tas samazinātu lidostas aplēstos ienākumus 2011. gadā par […] %.

(117) Slovēnija ir arī sniegusi pierādījumus par to, ka *PDP* vadības lēmums par *AAT* priekšrocību un parasto akciju iegādi tika pieņemts, balstoties uz ekonomiski pamatotiem apsvērumiem. *PDP* vadības sanāksmju protokoli patiešām parāda, ka uzņēmums veica pats savu *AAT* novērtējumu, kurā bija norādīta cena no EUR […] līdz EUR […], kas atbilda 34. apsvērumā minētā vērtēšanas ziņojuma diapazonam. Kaut arī *PDP* ieguldījuma iekšējā atdeves likme būtu […] %, *PDP* izdevās panākt labākus noteikumus no *AAT*, tostarp dividendi ar fiksētu 8 % likmi.

(118) Tāpēc Komisija secina, ka *PDP* un *Aerodrom Ljubljana* lēmumi piedalīties 5. pasākumā nesniedza uzņēmumam *Adria* pārmērīgas priekšrocības, jo abi ieguldītāji rīkojās kā apdomīgi tirgus dalībnieki un pieņēma lēmumus par ieguldījumiem, pamatojoties uz ekonomiski racionāliem apsvērumiem. Tāpēc nav vajadzības izvērtēt to, vai pārējie LESD 107. panta 1. punkta kumulatīvie nosacījumi ir izpildīti.

7.3. **Secinājumi par atbalsta esību**

(119) No vienas puses, iepriekš minēto iemeslu dēļ Komisija secina, ka 1., 2., 3. un 5. pasākums neietvēra valsts atbalstu uzņēmumam *Adria*.

(120) No otras puses, kā skaidrots 7.2.3. iedaļā, Komisija uzskata, ka 4. pasākums ietvēra valsts atbalstu, un tāpēc tā izvērtēs šā pasākuma likumīgumu un saderību ar iekšējo tirgu.

7.4. **Atbalsta likumīgums – 4. pasākums**

(121) LESD 108. panta 3. punktā ir norādīts, ka dalībvalsts nedrīkst īstenot atbalsta pasākumu, pirms Komisija ir pieņēmusi lēmumu par šā pasākuma atļaušanu. Komisija atzīmē, ka Slovēnija piedalījās kapitāla iepludināšanā 2011. gadā (4. pasākums), iepriekš par to nepaziņojusi Komisijai, lai saņemtu apstiprinājumu. Komisija pauž nožēlu, ka Slovēnija nav ievērojusi nogaidīšanas pienākumu un tādējādi ir pārkāpusi savu pienākumu saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu.

7.5. **Atbalsta saderīgums – 4. pasākums**

(122) Slovēnija uzskata, ka, ja Komisija konstatētu valsts atbalstu 4. pasākuma saistībā, šis atbalsts būtu saderīgs ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu un jo īpaši pārstrukturēšanas atbalstu saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm.

(123) LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā ir norādīts, ka atbalstu var atļaut, ja tas tiek piešķirts, lai veicinātu konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, un gadījumos, kad šādam atbalstam nav tāda nelabvēlīga iespaida uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgajām interesēm. Kā norādīts lēmumā par procedūras uzsākšanu, Komisija uzskata, ka 4. pasākuma saderību var izvērtēt tikai saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, jo īpaši saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu noteikumiem.

7.5.1. Atbilstības kritēriji

(124) Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 33. punktu uz pārstrukturēšanas atbalstu var pretendēt tikai uzņēmumi, kas nonākuši grūtībās Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 9.–13. punkta nozīmē. Šajā ziņā Komisija jau ir secinājusi, ka 2011. gadā, kad tika apstiprināts 4. pasākums, uzņēmums *Adria* bija grūtībās nonācis uzņēmums (skatīt 66. apsvērumu).

(125) Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 12. punktā ir noteikts, ka jaunizveidots uzņēmums nevar pretendēt uz glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalsta saņemšanu pat tad, ja tā sākotnējais finansiālais stāvoklis ir nedrošs. Uzņēmumu principā uzskata par jaunizveidotu uzņēmumu pirmos trīs gadus pēc darbības uzsākšanas attiecīgajā darbības jomā. Uzņēmums *Adria* ir dibināts 1961. gadā un to nevar uzskatīt par jaunizveidotu uzņēmumu. *Adria* arī nepieder uzņēmumu grupai Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 13. punkta izpratnē.

(126) Tāpēc Komisija secina, ka uzņēmums *Adria* var pretendēt uz atbalstu pārstrukturēšanas vajadzībām.

7.5.2. Ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana

(127) Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 34. punktu pārstrukturēšanas atbalsta piešķiršanai jābūt ar nosacījumu, ka tiks īstenots Komisijas apstiprināts pārstrukturēšanas plāns attiecībā uz visiem individuālā atbalsta gadījumiem. Pamatnostādņu 35. punktā ir paskaidrots, ka pārstrukturēšanas plānam, kurš īstenojams pēc iespējas īsā laika posmā, pieņemamā termiņā jāatjauno uzņēmuma ilgtermiņa dzīvotspēja, pamatojoties uz reāliem pieņēmumiem attiecībā uz turpmākiem darbības apstākļiem.

(128) Saskaņā ar pamatnostādņu 36. punktu plānā jāapraksta apstākļi, kas izraisījuši uzņēmuma problēmas, un jāņem vērā pašreizējais stāvoklis un tirgus nākotnes prognozes, norādot labāko notikumu attīstību, sliktāko notikumu attīstību un pamata prognozes.

(129) Plānā jāparedz tāds apgrozījums, kas ļautu pārstrukturētajam uzņēmumam segt visas tā izmaksas, tostarp, ietverot nolietojuma un finansiālās izmaksas. Paredzamajai peļņai no kapitāla jābūt pietiekamai, lai ļautu pārstrukturētajam uzņēmumam konkurēt tirgū pašam saviem spēkiem (Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 37. punkts).

(130) Kā norādīts lēmumā par procedūras uzsākšanu, Komisijai bija šaubas par to, vai pārstrukturēšanas plāns bija pietiekami pārliecinošs, lai atjaunotu uzņēmuma *Adria* ilgtermiņa dzīvotspēju, jo šķita, ka dažas no tā prognozēm pamatojās uz skaitļos neizteiktiem, nekonkrētiem vai neskaidriem pieņēmumiem. Turklāt Komisijai nebija pārliecības, vai uzņēmums kļūs dzīvotspējīgs līdz 2013. gada beigām, kā bija norādīts sākotnējā pārstrukturēšanas plānā.

(131) Formālās izmeklēšanas procedūras gaitā Slovēnija ir iesniegusi vairākus pārstrukturēšanas plāna atjauninājumus. Saskaņā ar atjaunināto plānu uzņēmuma *Adria* dzīvotspēja atjaunosies 2014. vai 2015. gadā. Tādējādi pārstrukturēšanas maksimālais ilgums būs pieci gadi, kas atbilst iepriekšējiem gadījumiem pasažieru gaisa transporta nozarē ([36]). Komisija arī atzīmē, ka pašreizējos ekonomiskajos apstākļos, jo īpaši gaisa transporta nozarē, ir jāpanāk darbības un pakalpojumu darbības stabilizācija, lai ilgtermiņa dzīvotspēja kļūtu par stingru turpmākās izaugsmes pamatu, nevis tikai par īstermiņa pavērsienu, un parasti, lai šādu rezultātu panāktu, ir vajadzīgi vairāki gadi.

(132) Pārstrukturēšanas plānā ir uzsvērts, ka *Adria* pārstrukturēšanas procesa galvenais mērķis ir ilgtermiņa dzīvotspēja ar primāro mērķi apstiprināt skaidru stratēģiju un tirgus orientāciju ar vairākiem galvenajiem uzdevumiem – finansiālās stabilitātes paaugstināšanu un zaudējumu novēršanu, sākot no 2013. gada, komplekso izmaksu samazināšanu un skaidra, konkurētspējīga un ilgtspējīga unikāla pārdošanas piedāvājuma panākšanu. Saskaņā ar šo plānu, sasniedzot šos mērķus, uzņēmums […].

(133) Pārstrukturēšanas plānā ir aprakstīti arī apstākļi, kuru dēļ uzņēmums *Adria* bija nonācis grūtībās, ko galvenokārt izraisīja globālā finanšu krīze, uzņēmuma *Adria* mazais primārais tirgus (Slovēnija un kaimiņos esošās valstis) un gaisa flotes zemā jauda (galvenokārt CRJ200 gaisa kuģi), […].

([36]) Skatīt lēmumu lietā SA.30908 – ČSA – *Czech Airlines* – Pārstrukturēšanas plāns, 107. apsvērums, un lēmumu lietā SA.33015 – *Air Malta plc.*, 93. apsvērums. Skatīt arī Komisijas 2009. gada 28. augusta Lēmumu 2010/137/EK – Valsts atbalsts C 6/09 (ex N 663/08) – Austrija *Austrian Airlines* – Pārstrukturēšanas plāns (OV L 59, 9.3.2010., 1. lpp.), 296. apsvērums, un Komisijas 2012. gada 21. marta Lēmumu 2012/542/ES par pasākumu SA.31479 (2011/C) (ex 2011/N), ko Apvienotā Karaliste plāno īstenot par labu *Royal Mail Group* (OV L 279, 12.10.2012., 40. lpp.), 217. apsvērums.

(134) Turklāt pārstrukturēšanas plānā bija iekļauti labākās un sliktākās notikumu attīstības scenāriji un pamata scenārijs, kā arī analizēti riski, kas varētu ietekmēt uzņēmuma *Adria* pārstrukturēšanu, piemēram, izmaiņas degvielas cenās, valūtas maiņas kursa izmaiņu radītais risks un potenciālie riski gaisa kuģu flotei. Visos gadījumos gaidāms, ka uzņēmuma *Adria* dzīvotspēja atjaunosies līdz pārstrukturēšanas perioda beigām. Īstenojoties pamata scenārijam, gaidāms, ka uzņēmuma *Adria* sasniegtā neto peļņas daļa būs […] % 2014. gadā un […] % – 2015. gadā, parāda attiecība pret pašu kapitālu – […] 2014. gadā un […] – 2015. gadā un peļņas norma no pašu kapitāla – […] % 2014. gadā un […] % – 2015. gadā. Sliktākās notikumu attīstības rezultātā neto peļņas daļa samazinātos līdz […] % 2014. gadā un […] % – 2015. gadā, parāda attiecība pret pašu kapitālu palielinātos līdz […] 2014. gadā un […] – 2015. gadā, turpretim peļņas norma no pašu kapitāla būtu […] % 2014. gadā un […] % – 2015. gadā.

(135) Plānā galvenā uzmanība pievērsta uzņēmuma *Adria* tīkla pārstrukturēšanai un samazināšanai, jo šis tīkls pārmērīgas flotes kapacitātes, gaisa kuģu apkalpes un cita personāla dēļ radīja zaudējumus. Šim nolūkam pārstrukturēšanas plānā paredzēts ievērojami samazināt maršrutus un lidojumu biežumu, kā arī līdz 2015. gadam ([…]) pāriet uz mazāku un degvielas patēriņa ziņā ekonomiskāku floti, kurā būtu […] gaisa kuģi, galvenokārt […].

(136) Pārstrukturēšanas plānā ir paredzēts slēgt […] maršrutus un papildus samazināt lidojumu biežumu. Ievērojami tiktu samazināti arī regulārie maršruti līdz […] 2015. gadā. Kopumā pārstrukturēšanas perioda laikā uzņēmuma *Adria* jauda, kas izteikta pieejamos pasažierkilometros (*ASK*), samazinātos par [11–14] % ([37]).

(137) Plānā paredzētie pārstrukturēšanas pasākumi izmaksu samazināšanai (piemēram, […] utt.) un ieņēmumu palielināšanai (piemēram, […] utt.) ir papildu solis pareizajā virzienā ilgtspējīgākas dzīvotspējas panākšanai. Turklāt papildu pārstrukturēšanas pasākumi (skatīt 31. apsvērumu) paredz ienākumu palielinājumu un izmaksu samazinājumu ar kopējo pozitīvo ietekmi EUR […] 2014. gadā un EUR […] – 2015. gadā, šādā veidā stiprinot uzņēmuma *Adria* dzīvotspējas atjaunošanu. Tāpēc Komisija uzskata, ka ar izmaksu samazināšanas un ienākumu palielināšanas iniciatīvām uzņēmums *Adria* var 2015. gadā atjaunot ilgtermiņa dzīvotspēju.

(138) Turklāt Slovēnijas sniegtie pierādījumi liecina, ka uzņēmums *Adria* pašlaik ir uz pareizā ceļa, lai izpildītu lielāko daļu uzdevumu, kas noteikti pārstrukturēšanas plānā, un tas ir vēl viens rādītājs, kas raksturo plānu kā uzticamu.

(139) Attiecībā uz dzīvotspējas atgūšanu Komisija, pamatojoties uz Slovēnijas iesniegtā pārstrukturēšanas plāna atjauninājumiem, secina, ka dažādo pārstrukturēšanas pasākumu ietekme ir pienācīgi izteikta skaitļos un dzīvotspēja atbilstīgā līmenī paredzēta visos notikumu attīstības scenārijos visam pārstrukturēšanas periodam līdz 2014. un 2015. gadam. Tāpēc, ņemot vērā uzsāktos nozīmīgos pārstrukturēšanas pasākumus un līdz šim sasniegto progresu, Komisija uzskata, ka pārstrukturēšanas plāns ļaus uzņēmumam *Adria* atjaunot ilgtermiņa dzīvotspēju saprātīgā termiņā.

7.5.3. Izvairīšanās no pārmērīgiem konkurences kropļojumiem (kompensācijas pasākumi)

(140) Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 38. punktu kompensācijas pasākumi jāveic, lai pēc iespējas tiktu samazināta negatīvā ietekme uz tirdzniecības apstākļiem. Šie pasākumi var aptvert līdzekļu nodalīšanu, jaudas vai tirgus daļas samazināšanu un piekļuves šķēršļu samazināšanu attiecīgajos tirgos (Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 39. punkts).

(141) Šajā ziņā zaudējumus nesošo darbību pārtraukšana, kas jebkurā gadījumā būtu vajadzīga dzīvotspējas atjaunošanai, kompensācijas pasākumu novērtēšanas nolūkos netiek uzskatīta par jaudas vai tirgus daļas samazinājumu (Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 40. punkts).

(142) Slovēnija ierosina šādus kompensācijas pasākumus uzņēmumam *Adria*: a) […] regulāros maršrutus, b) atteikšanos no laika nišām vairākās lidostās, tostarp koordinētajās lidostās, c) gaisa kuģu flotes samazināšanu un d) *AAT* pārdošanu.

([37]) *ASK* nozīmē "pieejamie pasažierkilometri" (pārvadāto pasažieru vietu skaits, kas reizināts ar nolidoto kilometru skaitu). *ASK* ir vissvarīgākais aviokompānijas jaudas rādītājs, ko izmanto gaisa transporta nozarē un ko Komisija pati ir izmantojusi iepriekšējos pārstrukturēšanas gadījumos gaisa transporta nozarē.

(143) Slovēnija ir sniegusi pierādījumus, kas parāda, ka saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu atceltie maršruti bija ienesīgi, pamatojoties uz pozitīvo C1 segumu, kas atbilst Komisijas praksei iepriekšējos gadījumos ([38]). Tik tiešām, C1 segumā ņem vērā lidojuma, pasažieru un distribūcijas izmaksas (t. i., mainīgās izmaksas), ko var attiecināt uz katru atsevišķo maršrutu. Tāpēc visi maršruti, kuriem ir pozitīvs C1 segums, rada pietiekami lielus ieņēmumus, kas ne vien sedz ar maršrutu saistītās mainīgās izmaksas, bet palīdz segt arī uzņēmuma nemainīgās izmaksas. Komisija uzskata, ka C1 segums šķiet atbilstīgs lielums izvērtēšanai, vai konkrētais maršruts vairo aviokompānijas ienesīgumu.

(144) Attiecībā uz jaudu pārstrukturēšanas plānā ir noteikts, ka 2011. gadā uzņēmuma kopējā jauda bija […] pasažierkilometri, turpretim pārstrukturēšanas perioda beigās 2015. gadā uzņēmuma *Adria* sagaidāmā jauda varētu būt aptuveni […] pasažierkilometri, t. i., aptuveni par [11–14] % mazāka. Izslēdzot maršrutus ar negatīvu C1 segumu, šis skaitlis samazinās līdz [6–8] %.

(145) Komisija turklāt atzīmē, ka maršrutu tīkla izmaiņu rezultātā *Adria* ir atbrīvojusi laika nišas vairākās lidostās, no kurām dažas lidostas, piemēram, Dublina un Kopenhāgena, ir koordinētas ([39]). Šīs laika nišas ļauj konkurējošām aviosabiedrībām darboties konkrētos maršrutos un palielināt jaudu.

(146) Visbeidzot, attiecībā uz flotes samazināšanu Komisija atzīmē, ka uzņēmums *Adria* ir samazinājis savu floti no […] gaisa kuģiem 2011. gadā līdz […] gaisa kuģiem, un šim skaitam saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu vajadzētu palikt nemainīgam līdz pārstrukturēšanas perioda beigām 2015. gadā. Komisija uzskata, ka *AAT* pārdošanu var uzskatīt par kompensācijas pasākumu, jo īpaši paturot prātā 118. apsvēruma secinājumu, ka tas neietver valsts atbalstu.

(147) Novērtējot to, vai kompensācijas pasākumi ir piemēroti, Komisija ņem vērā tirgus struktūru un konkurences apstākļus, lai pārliecinātos, ka neviens šāds pasākums neizraisa tirgus struktūras pasliktināšanos (Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 39. punkts). Kompensācijas pasākumiem jābūt proporcionāliem atbalsta kropļojošajai ietekmei un jo īpaši uzņēmuma lielumam un relatīvajai ietekmei attiecīgajā tirgū vai tirgos. Samazinājuma daudzums jānosaka katrā gadījumā atsevišķi (Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 40. punkts).

(148) Komisija vispirms atzīmē, ka uzņēmuma *Adria* tirgus daļa ir tikai 0,15 % (1,17 miljoni pasažieru 2011. gadā) no Savienības gaisa transporta nozares kopējās ražošanas jaudas un rezultatīvā rādītāja (pasažieru skaita ziņā). Mazam pārvadāšanas uzņēmumam, kāds ir *Adria*, vēl lielāka flotes un jaudas samazināšana varētu radīt negatīvu ietekmi uz dzīvotspēju, nepaverot konkurentiem būtiskas tirgus iespējas.

(149) Attiecībā uz kompensācijas pasākumu vissvarīgāko daļu, proti, jaudas samazināšanu, Komisija uzskata, ka ienesīgo maršrutu samazināšana aptuveni par [6–8] % laikā no 2011. līdz 2015. gadam ir pietiekama, jo īpaši, salīdzinot ar citu aviokompāniju pārstrukturēšanas gadījumiem ([40]). Šis jaudas samazinājums ienesīgajos maršrutos ir lielāks nekā *Air Malta* gadījumā. Turklāt kopējais jaudas samazinājums par [11–14] % ir līdzīgs 15 % samazinājumam, kas tika atzīts par pieņemamu *Austrian Airlines* gadījumā ([41]).

(150) Visbeidzot, Komisija atzīmē, ka Slovēnija ir atbalstāms apgabals reģionālā ieguldījuma atbalsta nozīmē saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu ([42]). Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 56. punktu "atbalsta piešķiršanas atļaujas nosacījumi [atbalstāmajos reģionos] var būt mazāk stingri attiecībā uz kompensācijas pasākumu īstenošanu un saņēmēja ieguldījuma apjomu. Ja to pamato reģionālās attīstības vajadzības, tajos gadījumos, kur jaudas vai tirgus daļas samazinājums šķiet vispiemērotākais pasākums, lai novērstu pārmērīgu konkurences kropļošanu, vajadzīgais samazinājums atbalstāmajos reģionos ir mazāks nekā citos reģionos".

(151) Šajā kontekstā Komisija uzskata, ka Slovēnijas piedāvātie kompensācijas pasākumi ir pietiekami un proporcionāli saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm, lai nodrošinātu, ka negatīvā ietekme uz tirdzniecības apstākļiem, ko rada uzņēmumam *Adria* piešķirtais pārstrukturēšanas atbalsts, būtu pēc iespējas mazāka.

([38]) Skatīt 13. zemsvītras piezīmi.

([39]) Koordinētas lidostas ir lidostas, kurās laika nišas piešķir koordinators, saskaņā ar Padomes 1993. gada 18. janvāra Regulu (EEK) Nr. 95/93 par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz laika nišu piešķiršanu Kopienas lidostās (OV L 14, 22.1.1993., 1. lpp.).

([40]) *Air Malta* gadījumā jaudas samazinājums ienesīgajos maršrutos bija 5 %, turpretim lēmumā par Čehijas aviokompānijām Komisija atzina par pieņemamu [10–11] % samazinājumu.

([41]) Lēmums lietā C-6/09 – *Austrian Airlines*.

([42]) Skatīt Komisijas 2006. gada 13. septembra lēmumu valsts atbalsta lietā N 434/2006 – Slovēnija – Reģionālā atbalsta karte 2007.–2013. gadam.

7.5.4. Līdz minimumam ierobežots atbalsts (pašu ieguldījums)

(152) Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 43. punktu, lai ierobežotu atbalstu līdz stingram pārstrukturēšanas izmaksu minimumam, atbalsta saņēmējiem jānodrošina ievērojams ieguldījums pārstrukturēšanas plānā no saviem pašu resursiem. Tas var iekļaut tādu aktīvu pārdošanu, kas nav būtiski uzņēmuma izdzīvošanai, vai ārēju finansējumu, pamatojoties uz tirgus nosacījumiem.

(153) Šim pašu ieguldījumam jābūt reālam, t. i., faktiskam, neņemot vērā visus nākotnē sagaidāmos ienākumus, piemēram, naudas plūsmu (Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 43. punkts). Pašu ieguldījums pēc savas būtības nedrīkst iekļaut jebkādu papildu atbalstu no valsts. Komisija parasti uzskata, ka lielu uzņēmumu gadījumā atbilstīgs pašu ieguldījums ir vismaz 50 % no pārstrukturēšanas izmaksām. Tomēr ārkārtas un īpašu grūtību gadījumos Komisija var piekrist mazākam ieguldījumam (Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 44. punkts).

(154) Ņemot vērā pārstrukturēšanas kopējās izmaksas, proti, EUR […], uzņēmuma *Adria* ierosinātais pašu ieguldījums ir EUR […], t. i., aptuveni [50–54] % no pārstrukturēšanas kopējām izmaksām. No pārstrukturēšanas plāna izriet šāds pašu ieguldījuma sadalījums:

a) […].

b) *AAT* pārdošana (t. i., EUR 14,7 miljoni);

c) parādu pārvēršana akciju kapitālā, ko saskaņā ar 4. pasākumu veica bankas (EUR 19,7 miljoni).

(155) Komisija uzskata, ka 154. apsvēruma a) punktā minētie pasākumi ir pieņemami un tos var pamatot kā pašu ieguldījumu. Lielākā daļa aktīvu ir faktiski pārdoti, un tāpēc ieņēmumus no pārdošanas var nepārprotami uzskatīt par pašu ieguldījumu. Turklāt Slovēnija ir sniegusi pierādījumus par to, ka pārējie aktīvi pašlaik ir pārdošanas procesā un to vērtība ir noteikta atbilstoši ārējiem vērtējumiem, tostarp *AVAC* vērtējumam par gaisa kuģiem (skatīt 97. apsvērumu).

(156) Attiecībā uz 154. apsvēruma b) punktu, tā kā Komisija 118. apsvērumā ir secinājusi, ka 5. pasākums neietver valsts atbalstu, būtu pamatoti uzskatīt, ka ieņēmumi no *AAT* pārdošanas ir pašu ieguldījuma daļa.

(157) Visbeidzot, attiecībā uz 154. apsvēruma c) punktā minēto parāda pārvēršanu akciju kapitālā Slovēnija uzskata, ka visa parāda pārvēršana akciju kapitālā, ko saskaņā ar 4. pasākumu veica bankas, uzskatāma par pašu ieguldījumu. Šajā saistībā Komisija uzskata, ka nenodrošināta parāda konvertēšana parastos apstākļos neparāda, ka tirgū ir pārliecība par uzņēmumu, jo nenodrošinātie kreditori neuzņemas jaunus riskus, kas saistīti ar pārstrukturēšanas plāna īstenošanu. Tomēr uzņēmuma *Adria* gadījumā Slovēnija ir parādījusi, ka liela daļa akciju kapitālā pārvērsto parādu bija pilnībā nodrošināta, t. i., EUR [10–20] miljoni no kopējās summas EUR 19,7 miljoni (skatīt 97. apsvērumu). Tātad, ja uzņēmums *Adria* tiktu likvidēts, bankas varētu atgūt pilnībā nodrošināto summu. No tā izriet, ka bankas atteicās no pilnībā nodrošināta prasījuma, kuru tās būtu varējušas pilnībā atgūt, un aizstāja to ar uzņēmuma *Adria* akciju kapitālu par tādu pašu vērtību. Tādējādi bankas, pārvēršot parādu akciju kapitālā, uzņēmās jaunu risku vismaz par EUR [10–20] miljoniem, jo tām nebija droši zināms, ka to ieguldījums uzņēmumā *Adria* būs ienesīgs.

(158) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka pilnībā nodrošināto aizdevumu, t. i., EUR [10–20] miljonu, pārvēršanu akciju kapitālā var uzskatīt par pašu ieguldījumu.

(159) Ņemot to vērā, uzņēmuma *Adria* pašu ieguldījuma līmenis būtu EUR […] jeb [46–48] % no pārstrukturēšanas izmaksām. Tāda liela uzņēmuma kā *Adria* ieguldījumam parastos apstākļos būtu jābūt 50 %. Tomēr saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 56. punktu Komisija var mazāk stingri vērtēt pašu ieguldījuma apjomu atbalstāmajos reģionos, kā tas bija Slovēnijas gadījumā laikā, kad pasākumi tika veikti (skatīt 150. apsvērumu). Iepriekšējos gadījumos, piemēram, *Air Malta* gadījumā, Komisija ir piekritusi pašu ieguldījumam aptuveni 45 % apmērā.

(160) Tāpēc Komisija uzskata, ka Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 43. punkta prasības ir izpildītas.

7.5.5. Princips "vienreiz un pēdējoreiz"

(161) Visbeidzot, sniedzot atbalstu, jāievēro Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 72. punkts, kurā noteikts, ka uzņēmums, kas pēdējo desmit gadu laikā jau saņēmis glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu, vairs nevar pretendēt uz glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu (princips "vienreiz un pēdējoreiz").

(162) Tā kā 1., 2., 3. un 5. pasākums neietvēra valsts atbalstu un, pēc visa spriežot, uzņēmums *Adria* pēdējo desmit gadu laikā nav saņēmis glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu, Komisija secina, ka attiecībā uz 4. pasākumu princips "vienreiz un pēdējoreiz" ir ievērots.

7.6. **Secinājumi par 4. pasākumu**

(163) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka 2011. gadā Slovēnija nelikumīgi iepludināja kapitālu uzņēmumā *Adria*, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu. Tomēr Komisija uzskata, ka pasākums un pārstrukturēšanas plāns atbilst nosacījumiem, kas paredzēti Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēs. Tāpēc Komisija uzskata atbalstu par saderīgu ar iekšējo tirgu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Uzņēmuma *Adria Airways d.d.* kapitāla palielināšana 2007., 2009. un 2010. gadā, ko Slovēnijas Republika ir īstenojusi *Adria Airways d.d.* labā, nav valsts atbalsts Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta izpratnē.

PDP un *Aerodrom Ljubljana d.d.* veiktā uzņēmuma *Adria Airways Tehnika d.d.* iegāde 2010. un 2011. gadā nav atbalsts Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta izpratnē.

2. pants

Kapitāla iepludināšana EUR 50 miljonu apmērā, ko uzņēmuma *Adria Airways d.d.* labā Slovēnijas Republika īstenoja 2011. gadā, ir valsts atbalsts Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta izpratnē.

Šis atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta izpratnē.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Slovēnijas Republikai.

Briselē, 2014. gada 9. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA